

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10,650 in 10,349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39,011, Praga-Dunaj 24,797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Pogled na jug

V teh dneh, ko je vsa Slovenija razgibana in smo vedno zaposleni s pripravi na kake velike prireditve, bi nam skoraj mogel uiti izpred oči velik razvojni proces po jugu države, ki je vse do nastopa JRZ nekako spal in kot napočena sila čakal pravega klicarja, ob nastopu JRZ pa se je razplamtel, da ga danes presenečeno opazuje domači in tuji svet. Sprva se je ta razvoj javljal bolj skromno in nekako boječe, letos pa se je pokazal že v taki meri, da ni mogoče več dvomiti, da tu, na našem jugu, zgodovina snuje nova pota. Ne samo velika dela, bolnišnice, šole, ceste, železniške postaje in kolodvori, mostovi in jezovi, upravna in sodna poslopja, ki so že dovršena ali pa so v delu in ki so južnim pokrajinam že dala popolnoma nov obraz, ampak še bolj velike izpremembe, ki jih je doživelo ljudstvo v svojem razvoju h kulturi in njenim pojavom.

Prvo, kar v južnih delih države v zadnjih letih opažamo, so veliki politični shodi, ki so povsem nekaj novega, tako po številu udeležencev, kakor po številu shodov samih. Že lansko leto je bilo več shodov, namenjenih manjšim predelom pokrajine, ki so po udeležbi pressegli število 5 do 7000 ljudi. Letos pa je prišel kakor nov val in nedeljo za nedeljo se vrste shodi, na katerih govorijo ministri in drugi vodilni možje iz državnega življenja, na katerih se zbere tudi čez 10.000 ljudi. Kakor rečeno, so ti shodi namenjeni le za posamezne okraje. Zato je njihov pomen ob tako veliki udeležbi še večji, ker iz tega sledi, da se jih iz vsake vasi udeleži veliko število ljudi in tako politično vzgojna in poučna misel s shoda veliko globlje prodre v narod. Ob potovanju predsednika vlade dr. Stojadinoviča po Južni Srbiji so ti shodi dosegli svoj višek in jih moremo tako po udeležbi kakor po izvedbi uvrščati med velike shode v državi.

Drug značilni pojav, ki ob teh dogodkih prihaja do izraza, je organizacija takih prireditev. Večinoma se izvedejo na zunaj po istem vzorcu kakor v drugih pokrajinah države, kjer je to že bolj v navadi, ker so pač imele bolj mirno preteklost. Prirejajo se veliki sprejemi z nagovori in deklaracijami, v spremvih nastopajo kolesarji na okrašenih kolesih, konjeniki in dolge vrste pešcev, v vseh teh rekah ljudi se gibljejo številni reditelji in vso množico vodijo na odredene prostore. Vse to je za južne pokrajine nekaj novega in svežega, zato je ljudstvo ob pogledu na te dokaze svojega lastnega napredka toliko bolj navdušeno in toliko bolj tesno povezano na tiste, ki so z veliko širokopoteznostjo in evropskim obzorjem te stvari uvedli in orjejo ledino. Ti pojavi organiziranosti in smisla za skupnost so se javljali polagoma. Letos pa je organizacija že tako izpeljana, da tudi ob množici 20.000 ljudi, kakor je bilo ob nacionalnih slavnostih v Prištini, ni nobene zbežanosti.

Tretja značilnost so pogosti obiski ministrov ne samo v krajih ob progah, ampak tudi daleč v notranjosti. Skoraj ni shoda, na katerem ne bi nastopil ta ali oni minister, ali celo več, ki iz najbolj zanesljivega vira razlaga ljudstvu pomen države in program vlade. Taki obiski niso samo ob kakih izrednih prilikah, po enkrat na leto, ampak so postali že kar nekaj običajnega in za politično delovanje obveznega. Potem se seveda ni čuditi, če je povezanost med deželo in vlado sedaj ob JRZ močnejša, kot je sploh kdajkoli prej bila. Zahajajo pa med ljudstvo ministri vseh resorov in je tako ljudstvo tekom te dobe dobilo že zelo izpolnjen pojem o mnogostranosti države, kar je za politično vzgojo ljudstva velikega pomena.

Poudarili smo pa že, da vse to ni prišlo čez noč. Treba je bilo velikih naporov in veliko sodelavcev, da se je sicer odpočila dežela in neutrujeno ljudstvo prekrvalo s tem novim tokom in da danes diha to novo množično življenje. Najprej je moral čas zaceliti rane preteklosti, potem je šele nastopila doba rasti in napredka. Da so te sile, ki se danes kažejo v političnem življenju južnih pokrajin tako sveže in čile, ima seveda močne osnove tudi v preteklosti. Do konca vojne Srbi vsega tega niso poznali, kakor skoraj niso poznali prave notranje politike, ko so bile desetletja in desetletja skoraj vse sile usmerjene v edini veliki narodni cilj: osvoboditev domovine in zedinjenje. Komaj je ljudstvo prišlo iz ene vojne, je bila na vratih države že druga in se ni utrudilo. Cela desetletja je kmet puško nosil vedno pri sebi, pa ne državno, da bi moral v kako skladišče tehati ponjo, ampak svojo. Če se je jermen v eni vojni raztrgal, jo je v drugi nosil na vrvi. V takih razmerah se seveda niso mogli pojaviti fantje s travami na rokavih z napisom: »Reditelji«. Pa tudi po končanih vojnah in po velikem zmagovalstvu v doseženem osvobojenju in zedinjenju se še dolga leta razmere niso tako ustalile, da bi ljudstvo moglo zajeti tisto domače valovanje, ki je tako značilno za ostale države v Evropi. Nesrečna roka prejšnjih režimov ni znala pograbit naroda kot celote, ampak je vedno le zbirala kake posamezne družbe in tako pod pretežno notranje politike delala razdor in sovraštvo, ki je pred nastopom JRZ doseglo že kar nevarno stopnjo. Shodi so se prirejali le takrat, kadar jih je potreboval režim, in so bili inscenirani bolj zaradi časopisnih poročil, kot pa zaradi pouka in vzgoje ljudstva. Bili so kaj redki in izvajani z večjim ali manjšim pritiskom državnega aparata, zato so minili, ne da bi vrgli med ljudstvo kako seme, ki bi iz lastne moči klico naprej.

V dokaz najtesnejšega sodelovanja med Francijo in Anglijo

Veličasten sprejem angleškega kralja v Parizu

Vsa Francija slavi obnovev francosko-angleške „prisrčne zveze“ Hitler je nujno poslal v London svojega osebnega zastopnika ...

London, 19. julija. AA. (Reuter) Tisoči in tisoči ljudi so naredili šalir angleški kraljevski dvojici na poti od Buckinghamse palače do postaje Victoria. Kralj Jurij se izredno dobro počuti. Včeraj se je odpeljal iz svoje palače v modri z zlatom pretkani uniformi admirala angleške mornarice. Kraljica Elizabeta pa je bila oblečena v črno, le na prsih je imela pripete tri bele rože. Oba, kralj in kraljica, sta odzdravljala na burne vzklike in pozdrave ljudi. Preden sta kralj in kraljica s svojim spremstvom, na čelu katerega se nahaja zunanji minister lord Halifax, vstopila v posebni vlak, se je kraljica Elizabeta na peronu pogovarjala s sirom Samuelom Hoareom, s člani francoskega poslanstva in z drugimi uglednimi osebnostmi. To je prvi uradni obisk angleške kraljevske dvojice v Franciji po letu 1914.

Nekoliko po 9 sta angleški kralj in kraljica stopila na peron postaje Victoria, ki je bil ves okrašen z rdečimi preprogami. Kralj Jurij je imel modro admiralsko uniformo, pretkano z zlatom. Kraljica Elizabeta pa je nosila dolgo obleko iz črne svile s srebrno lisico. Na glavi je imela črn klobuk s širokimi kraji in z dolgim pajčolanom, ki ji je padal do ramen. Trije veliki beli nageljni in trojna biserna ovratnica so dajali kraljici poseben okras. Kraljevske dvojico so do postaje spremili ministri Samuel Hoare in lord Halifax, ter člani spremstva. Med uglednimi osebnostmi, ki so prišle pozdravit kraljevsko dvojico, se je nahajalo tudi več članov francoskega poslanstva. Čim sta kralj in kraljica vstopila v posebni vlak, ki je bil ves okrašen s cvetjem, je dal načelnik postaje Victoria znak za odhod.

Dover, 19. julija. AA. Ladja, na kateri se vozita kralj in kraljica, je ob 10.45 odplula proti Boulogni. Še prej preden je v Dover dospel posebni dvorni vlak iz Londona, se je na obali trlo stotisoče ljudi. Nebo je bilo oblačno, toda morje mirno. Vse zgradbe in vse ladje v pristanišču so bile okrašene s francoskimi in angleškimi zastavami.

Ves francoski tisk enodušno pozdravlja ...

Vsi francoski listi poudarjajo, da britanski vladar, ki ga je sprejela Francija, predstavlja ves angleški narod. Francoski tisk je davi dobil povsem drugo lice. Mnogi listi prinašajo velike priloge v več barvah in pozdravljajo prihod angleške kraljevske dvojice v Francijo. Od skrajno desničarske »Action Française« do levičarske komunistične »Humanité« se vsi zavedajo ogromnega pomena današnjega obiska. V »Jour« piše glavni urednik: Imeli bomo še težje čase, toda prebrdili jih bomo, ker bomo imeli toliko krepkega zaupanja in poštenja, da trdnih barikad ne bo mogoče zavzeti. Zaradi indiskretnosti se je zvedelo o izmenjavi pism med predsednikom angleške vlade Chamberlainom in predsednikom francoske vlade Daladierom, iz katerih je razvidno, da je angleška vlada sklenila obdržati ono politično linijo, ki jo je zavzela po londonski konferenci in ki je prišla do odločilnega izraza 21. maja ob času največje nemško-čehoslovaške napetosti. To sodelovanje med Francijo in Anglijo je danes potrebno mnogo bolj kakor kdajkoli poprej, kajti nastali so težki časi, predvsem zaradi odkrite gonje nemškega tiska proti Čehoslovaki. Z angleške strani prihaja globoka želja, da se ta problem v najkrajšem času

Hitlerjev osebni tajnik v Londonu

London, 19. julija. b. Diplomatski dopisnik »Daily Herald« poroča, da je lord Halifax sprejel osebnega tajnika kanclerja Hitlerja kapetana Wiedemanna in se z njim razgovarjal v privatnem stanovanju, da se sestanku da neuradni značaj. Kapetan Wiedemann je prišel v London, ker je kancler Hitler v zadnjem času nezadovoljen z britansko politiko, zlasti vznemirjen pa je postal po izmenjavi pism med Chamberlainom in Daladierom. Kancler Hitler je tudi izgubil zaupanje do zunanje ministra von Ribbentropa. — Hitlerju se tudi zelo mudi prirediti pogajanja za splošen sporazum med Anglijo in Nemčijo. Pred nekaj tedni so poudarjali, da je prišel ugoden trenutek za pogajanja, vendar pa do danes do pogajanj še ni prišlo. Hitler pa ni nezadovoljen samo z zunanjim ministrom von Ribbentropom — temveč tudi z nemškim poslanstvom v Londonu sploh. Ker Hitler nikdar ne verjame uradnikom,

Zato to ljudstvo do nastopa dr. Stojadinoviča nikakor ni moglo priti do izraza in ga skoraj ni bilo videti. Govorilo se je o razlikah med severnimi in zahodnimi pokrajinami države, ki so po tradiciji svoje mirnejše preteklosti ves čas politično živahno delovale, in med južnimi pokrajinami, ki jih je tu in tam zbudil vladajoči režim, potem pa jih zopet prepustil samim sebi. Šele dr. Stojadinovič kot voditelj JRZ se je sistematično lotil te težke naloge, o kateri prejšnji državniki niti slutili niso, kako hvalažna je (in rav to je največji dokaz njihove nesposobnosti in kratkovidnosti). Prav zaradi tega, ker so bile vse sile že pripravljene in nakopičene, le močno zanemarjene in so samo potrpežljivo čakale klicarja, je šel razvoj hitreje naprej. Te prireditve z vsemi zgornj omenjenimi značilnostmi so najbolj trden do-

Boulogne sur Mer, 19. julija. AA. (Havas). Kraljevska jahta »Enchantresse«, na kateri se vozita kralj Jurij in kraljica Elizabeta, je ob 11.45 priplula v Boulogne ob morju. Prvi je na ladjo stopil zunanji minister Bonnet in pozdravil v imenu Francije angleško kraljevsko dvojico. Ob 12.50 sta se kralj in kraljica izkrcala. Ogromne množice ljudi so jima priredile navdušene manifestacije. Pristanisce in vse mestne ulice so bile bogato okrašene z angleškimi in francoskimi zastavami.

Prihod v Pariz

Pariz, 18. julija. TG. Posebni motorni vlak, ki je vozil angleško kraljevsko dvojico iz Boulogne sur Mer v Pariz, je prišel ob 16.50 na pariško postajo Bois de Boulogne, ki je bila nalašč prirejena za sprejem angleških vladarjev. Kolodvor je zgrajen ob majhni postaji, na kateri so pred 20 leti svečano sprejeli kralja Jurija V., je vsa okrašena s cvetjem in zastavami. V notranjosti je zgradba okrašena s preprogami in dragocnimi gobelini, z zlatimi trakovi, z zelenim vejcem, lilijami in rožami in raznim drugim cvetjem. Tla so pokrita z debelimi rdečimi preprogami. Pri izhodu iz postaje stojita dva velika mlaja z ogromnimi zastavama obeh držav. Prav tako je postavljen velik alegorični kip, patiniran z zlatom, ki predstavlja Francijo s kretljo, ki izraža prisrčno dobrodoščilo.

Pozdrav predsednika francoske republike

Predsednik Lebrun je še kralju nasproti in ga pozdravil. Med tem so grmeli topovi, cele eskadre letal so brnele v zraku in sipale cvetje na postajo. Nepopoln je prizor, ko sta angleška vladarja obšla polk častne straže, ki je stal pred kolodvorom in ko sta se peljala skozi boulognsko

Zunanji minister Bonnet je izročil kraljici Elizabeti krasen soplek cvetja. Ko sta kralj in kraljica zapustila jahto in se napotila proti posebnemu aerodinamičnemu vlakcu, s katerim bosta potovala v Pariz, juna je ljudstvo navdušeno vzklikalo. Na peronu postaje je bila razvrščena častna četa z zastavami in godbo. Kralj Jurij se je pozdravil z uglednimi osebnostmi, nato pa je obšel častno četo. Na peronu se je nahajal tudi dijaški zbor iz Boulogne, ki je zapel angleško himno, nato pa marseljezo.

cesto, ob kateri so kot strnjena preproga stali stotisoči Parižanov, ki so kakor iz enega grla vpili svoje navdušenje in mahali z rokami in pozdravi. Ob obeh straneh špalirja je stala strnjena vrsta vojakov iz gardnih in drugih elitnih polkov. Angleški kralj, ki se je vozil s predsednikom republike, je ves čas nasmejan odzdravljaj in je bil globoko ganjen nad veličastjem sprejema, kot ga ni nihče pričakoval. Pozdravljalo ga je zares francosko ljudstvo, ki se je zavedalo zgodovinskega trenutka, ki ga preživlja. Kraljica je ves čas mahala z roko v pozdrav. Na vsej poti se je od obeh strani vsipalo cvetje na njen voz. Tako zmago-slavnega vhoda v Pariz še ni doživel noben človek, tudi noben vladar na svetu in v zgodovini.

Ves Pariz v enem samem okrasju

Radovedno pariško občinstvo in na desetine tisočev tujcev, predvsem Angležev in Egipčanov, je prišlo v Pariz, da si ogledajo prelepo okrašene pariške ulice in ovirajo promet s svojimi avtomobili. Francoski narod se zaveda svoje vloge, gostoljubnosti in iskrenega prijateljstva do angleškega naroda, ki ga je vedno gojil v najožjem sodelovanju tudi v najtežjih časih.

Ves Pariz je v samih zastavah. Zastave in ce-ste so izraz navdušenja prestolniškega prebivalstva in obenem izraz simpatij, ki jih goji francoski narod do kralja prijateljskega angleškega naroda. Povsod se vidijo zastave Anglije pomešane s francoskimi zastavami. Mesto nudi nepopoln prizor. Ko bosta kralj in kraljica prišle do Fochove avenije, bosta zagledala spomenik Francije, ki ga je izdelal kipar Bourdel. Po ulicah je visokim gostom v pozdrav mahalo tisoče in tisoče otrok s francoskimi in angleškimi zastavicami. Na »Etoile« sta morala visoka gosta skozi doigo vrsto zastav. Okrog tega trga so stali oddelki kolonialne vojske v uniformah v treh barvah. Vsaka hiša, trgovina in drugi poslovni lokali so okrašeni s posebno velikimi in lepimi zastavami. Od »Etoile« do »Concorde« se vleče ena sama dolga velikanaska zastava. Okna mnogih hiš krase dragocene preproge. Najlepše so okrašene vse glavne ulice in najbolj prometne žile. V vseh trgovinah so v izlozba le-po aranžirali slike kralja Jurija in kraljice Elizabete ter angleških princes. Po vseh ulicah in trgih se prodajajo broške, robci in znaki s slikami angleške kraljevske dvojice. Pariz je pripravljen na tak sprejem, kakor ga mesto še ni videlo.

Strašen požar v Križevcih

Zagreb, 19. julija. b. Včeraj popoldne okrog 4. ure je streljal kmet Nemčič v vasi Polarec pri Križevcih s staro puško, ki jo je nabijal sredaj in uporabljal za to tudi bombaž. Ko je ustrelil, je goreči bombaž iz puške padel na sosedno hišo, ki se je takoj vnela. S te hiše se je ogenj prišel zelo hitro širiti tudi na ostale zgradbe. Nad dve in pol uri je trajalo, da je prišla vest o nevarnem požaru do Križevcev, kjer so klicali gasilce na pomoč. Gasilci iz Križevcev so prišli v Polarec šele okrog 9. ure. Tam so našli že tudi gasilce sosednih vasi, ki so skupaj reševali, kar se je dalo in gasili. Na nesrečo so v vasi le trije veliki vodnjaki, globoki nad 30 m, iz katerih ni bilo mogoče črpati vode. Zato so vozili vodo za gašenje iz 1100 m oddaljene vasi v sodih. Navzile izredno napornemu delu ni bilo mogoče doseči kakšnega uspeha ter so končno alarmirali še varadinske gasilce. Šele, ko so okrog polnoči prišle varadinske čete s svojimi motornimi brizgalnicami, se je posrečilo ogenj omejiti in obladati. Najhuje je divjal ogenj ob 10 ponoči. Požar je bil katastrofalen. Od 56 hiš jih je zgorelo 38, tako da je ostalo v vsej vasi le še 18 hiš. 38 družin z nad 250 člani je ostalo na ulici brez strehe in brez premoženja. Edino, kar so mogli rešiti, je bila živina. Škoda znaša nad milijon dinarjev ter so posamezni kmetje postali tež noč reveži. Prostor, na katerem je divjal požar naenkrat, je znašal 200 m v dolžini in 100 m v širini. Bil je to en sam strahovit stebel plamena, ki je med prebivalstvom vzbujal strah in grozo. Ko je požaralec Nemčič videl, kaj je storil, je zbežal. Kmetje so ga iskali, da bi ga pobili, pa ga niso našli in se je le temu zahvaliti, da ni vas doživela še te tragedije.

Zagreška vremenska napoved. Oblačno z lokalnim poslabšanjem.

Zemunska vremenska napoved. Pretežno oblačno vreme bo vladalo po vsej kraljevini. Ponekod se bo za kratke čase zvedrilo. Možno so nevihte in nalivi. Toplota se ne bo spremenila.

Dunajska vremenska napoved. Brez bistvenih izprememb.

Priprave za pogreb romunske kraljice-matere

Bukarešta, 19. julija. AA. Sinoči je bila v Sinaji seja vlade. Na seji so razpravljali o pripravah za pogreb blagopokojne kraljice matere Marije. Predsednik vlade je objavil splošno žalovanje v državi. Vsa gledališča so zaprta in trgovine bodo zaprte ves dan na dan pogreba. Na vseh hišah vise zastave s črnim florom. Posmrtno ostanke blagopokojne kraljice bodo v četrtek prepeljali v kraljevi grad v Bukarešto, pogreb pa bo najbrž v nedeljo.

Romunska vlada je sklenila, da bo narodno žalovanje trajalo osem dni. Zemске ostanke visoke pokojnice so prenesli v kraljevski dvorec Peleš v Sinaji, kjer bodo položeni na mrliški oder do jutri zvečer. Prebivalci iz Sinaje in okolice dvorca so že začeli prihajati in se poslavljati od umrle kraljice. Člani kraljevske vlade so danes zjutraj prispeli v Sinajo in izrazili sožalje kralju Karolu, nato pa položili venec pred krsto kraljice matere. Po zadnji želji blagopokojne kraljice bodo njeno srce shranili v posebni žari v dvorcu Balčik.

Danes je bila pred katedralom služba božja, ki jo je bral patriarh Miron Cristeo z veliko asistenco duhovnikov v prisotnosti kralja Karola, prestolonaslednika Mihajla, princese Elizabete, članov civilnega in vojnega doma kralja Karola in zastopnikov krajevnih oblasti. Nato so krsto s posmrtnimi ostanke v spremstvu kralja Karola, prestolonaslednika Mihajla, princese Elizabete in članov vlade prenesli v dvorec Peleš.

Danes bodo odprli oporoko, ki jo je pokojna kraljica Marija mati napisala že leta 1929. Poročajo, da bodo srce pokojne kraljice po njeni želji shranili v posebni žari v dvorcu Balčik ob Črnem morju, kjer je kraljica Marija najrajši prebivala. Truplo pokojnice bodo balzamirali in ga nato položili v dvorec Codroeni na mrliški oder. Svečani pogreb bo najbrž v soboto v samostanu Curtea Argeș, kjer se nahaja grobnica romunskih kraljev.

V torek ob 11 bodo posmrtno ostanke blagopokojne kraljice matere položili v dvorec Peleš.

V Sinaju na oder. Občinstvo se bo poklonilo pred odrom danes in jutri. V četrtek bodo krsto s truplom s posebnim vlakom prepeljali v Bukarešto in jo položili na oder v dvorcu Codroeni. Občinstvo se bo pripustilo k odru v četrtek, petek in soboto. V nedeljo bo pogreb krenil ob 18 iz dvorca Codroeni do dvorske postaje, od koder bo vlak popeljal posmrtno ostanke kraljice Marije do samostana Curtea de Argeș. V ponedeljek pa bo pogreb v kraljevski grobnici. Dvorsko žalovanje bo trajalo šest mesecev, od teh bodo trije meseci globokega žalovanja.

Žalost v Belgradu

Belgrad, 19. jul. m. Smrt romunske kraljice matere je globoko odjeknila v prestolnem mestu Belgradu. Na vseh posmrtnih ostankih so zastave spuščene na pol droga in znak žalosti. Na romunskem poslanstvu je pripravljena knjiga, v katero se vpisujejo odličniki in prijatelji Romunije.

Vsi belgrajski dnevniki brez razlike priobčujajo obširne članke o pokojni kraljici in slike iz njenega življenja. Iz vseh člankov se kaže posebno ena misel, da je pokojna kraljica bila mati svojemu narodu in stvarna ustanoviteljica velike romunske države. Za visoko pokojnico žalujejo tudi prijatelji lepe književnosti in umetnosti, kateri je bila kraljica vedno dobrosrčna pokroviteljica.

Dvor bo žaloval 6 tednov

Belgrad, 19. julija. AA. Zaradi smrti Nj. Vel. kraljice Marije romunske bo po najvišjem nalogu dvor Nj. Vel. kraljice žaloval 6 tednov, to je od 18. julija do 28. avgusta 1938. Prve tri tedne bo globoko žalovanje.

(Iz pisarne maršala dvora Nj. Vel. kralja, št. 1423 od 19. julija 1938.)

Imredy in Mussolini o zvezah med Italijo in Madžarsko

Rim, 19. julija. AA. (Stefani.) Sinoči je bil banket v Beneški palači na čast madžarskih državnikov Imredya in Kanye. Na banketu je bil tudi predsednik vlade Mussolini, ki je izrekel ob koncu zdravico, v kateri je dejal:

Prijateljstvo med Italijo in Madžarsko je nad običajnimi protokolarnimi oblikami in je globoko zasidrano v duši in volji obeh narodov. V zadnjih 10 letih, ki so bila tako bogata na dogodkih, se je naše prijateljstvo srečno začelo in utrnilo in naši odnosi se razvijajo na globokem zaupanju in zmeraj večji prisrčnosti. V raznih okoliščinah in v raznih prilikah, ki spremljajo življenje naših narodov, sta obe vladi in oba naroda zmeraj dokazala prijateljsko pojmovanje položaja in sta bila zmeraj spontano in odločno drug ob drugem. Na dnu italijansko-madžarskih odnosov se raznovrstne, politične, gospodarske, kulturne, kakor tudi tejeje za mir in pravico. V tej skupnosti težnja in koristi je tudi razlog, da bi se odnosi med obema državama poglobili in se v zmeraj širšem okviru širili tudi na številne druge države. Posebno v Podonavju, ki naravno neposredno najbolj zanima Italijo in Madžarsko, ni v političnem sodelovanju med Madžarsko in Italijo nobenega nasprotja nasproti drugim državam, ampak je to sodelovanje odprto vsem tistim, ki

že red in obnovo. Na tem globokem pojmovanju varnosti in volje za mirom sloni tudi os Rim-Berlin in naši lojalni odnosi z Jugoslavijo.

Predsednik madžarske vlade Imredy je v italijanskem jeziku odgovoril:

Mislím, da je odveč, da bi poudaril, s kolikšnim zadovoljstvom sem stopil na tla fašistične Italije, ki je pod vašim modrim vodstvom in kljub težkim preizkušnjam v 16 letih dosegla krono moči in slave. To je navdušilo vse svet, posebno pa nas Madžare, ki obojujemo ostarjavljani genij najstarejšega, toda vendar zmeraj novega latinskega duha. Podčrtali ste željo za najvišje ideale miru in pravice. Cilj tega našega potovanja je, da bi koristili temu miru in tej pravici. Naši sestanki in posveti niso izključujoči in niso naperjeni proti nikomur, ker so miroljubni in žele samo pravico. Cilj jim je razvijati prijateljske odnose z vsemi sosedmi, ki jih preveča duh pomirljivosti. Vezi, ki nas že od najstarejših časov vežejo z Italijo, in naša tradicionalna iskreno prijateljstvo na političnem, gospodarskem in kulturnem polju med Madžarsko in Nemčijo, ki je sedaj postala naš sosed, jasno kažejo, da nas naši prijateljski odnosi z osjo Rim-Berlin navdajajo z najlepšimi nadami, da se bo naš trud razvil in trajen in pravičen mir in da bo koristil miroljubnemu razvoju našega kontinenta.

Domači odmevi

O Sloveniji

Včerajšnja »Samouprava« je objavila uvodnik s kratkim naslovom »Slovenščak izpod peresa M. C. J. Uvodnik v kratkih, klenih stavkih od prve do zadnje besede poje slavo Sloveniji in Slovencem. Pravi, da je to naša Svica, pa ne samo po pokrajini, ampak tudi po človeku; po njegovi kulturni in moralni višini. Zlasti hvali skladje med moralnimi in materialnimi vrednotami, realistično in kritično pojmovanje življenja in njegovo praktično organizacijo. Članek je izšel v trenutku, ko Slovenija pričenja proslavo dvajsetletnice osvoboditve in zedinjenja in se take misli same po sebi vsiljujejo ob opazovanju slovenskega delovanja. — Priznati moramo, da se tako tople besede o Sloveniji redkokdaj berejo! Mnogim opazovalcem tudi uidejo kakke zelo važne gibalne sile v slovenskem udejstvovanju, ki temu piscu niso ušle. Se bolj pohvalno od pisca in »Samouprave« pa bo to, da je tu javno priznано in pohvaljeno, kar nepristranski opazovalec more na nas dobrega in velikega videti.

Obračun po dr. Mačkovem godu

Belgrajsko »Vreme« v daljšem članku podaja nekako bilanco ob letošnjih proslavah dr. Mačkovega godu, ki jih je politična pisarna bivše HSS pripravljala zelo na široko. Najbolj poudarja, da je bila letos veliko manjša kakor prejšnja leta, da je bilo l. 1936. še do 20.200 ljudi v spredu, lanske leto 11.400, letos pa samo okrog 6.200. Ostro agitacijo proti tem proslavam so razvili, kakor poročajo »Vreme«, zlasti frankovci, ki da so v številnih letih udarili po dr. Mačku, češ da je Slovenec po krvi in toje ne more biti voditelj Hrvatov. Proti proslavam je bil tudi novi »socialni blok«, ki ga snuje prof. Fran Sojat, ki je tudi izdal celo kopo letakov. Kljub temu, da je vsa proslava potekla veliko bolj skromno, kot pa je bilo po pripravah pričakovati, je bil Zagreb skoraj brez izjeme ves v zastavah in to tudi hiše tistih meščanov, ki nimajo nobene zveze s SDK ali združenjo opozicijo. »Vreme« pravi, da ti lastniki hiš to dejstvo razlagajo tako, da je to še najcenejši način zavarovanja proti razbitim oknom in izlozban s strani neodgovornega nasilja od spodaj.

Mariborski »Večernik« v novih rokah

Spremembe pri »Jutru«, ki jih javnost že dolgo sili, čeprav se pripravljajo kolikor mogoče za zaprtimi vrati, so se začele izvajati v Mariboru pri tamonjem »Večerniku Jutra«. Doslej je bil ta dnevnik v lasti konzorcija, sedaj pa ga je prevzel Adolf Ribnikar, ki bo po njem napeljeval vodo na svoje mlino. Posledica te spremembe v lastništvu bodo tudi spremembe v uredništvu in v upravi. V Mariboru se sliša, da je Adolf Ribnikar dobil »Večernik Jutra« v zameno za deleže pri »Jutru«, ki jih je prepustil ostalim lastnikom »Jutra«, da bo sedaj mir.

Tabor pri Sv. Trojici v francoskem tedniku

»L'Echo de Belgrade«, francoski tednik v Belgradu prinaša v zadnji številki obširno poročilo o narodnem taboru pri Sv. Trojici v Slov. gorah. Naštevava vse dostojanstvene, ki so se tabora udeležili, opisuje ves potek in ne štedi s hvalo redu in veliki množici. Pravi, da se je tabora udeležilo nad 12.000 ljudi. (Prav pri tem taboru smo opazili, da so drugi listi, ki so tudi imeli na mestu samem svoje poročevalce, navajali število »nad 12.000«, dočim je »Slovenec« vztrajal pri svoji prvi navedbi »nad 10.000«. Sedaj nam pač nihče ne bo mogel očitati ali nas sumiti, da kdaj v lastno hvalo pretiravamo. — Op. ur.) Govor dr. Korošca prinaša v celoti in v debelem tisku. Poročilo je priložena slika »slovenskih fantov« izpred slavnostne tribune ob dr. Koroščevem govoru.

Bruselj, 19. julija. c. Olimpijski odbor je sklenil, da bo olimpijada leta 1940 v Helsinkih na Finskem, leta 1944 pa v Tokiu.

Mednarodne tekme letalskih modelov

Ljubljana, 19. julija. V hotelu Metropol je zelo živahno. Tam se je utaboril odbor, ki organizira mednarodne tekme modelarjev za pokal Nj. Vel. kralja Petra II.

Danes eo ves dan sprejemali goste, ki so prihajali iz področja drugih obastnih odborov kraljevine Jugoslavije in to iz Skoplja, Zagreba, Niša, Cetinja in Zemuna. Nekatere ekipe so se pripeljale celo z lastnimi avtomobili.

Modelarji so se nastanili v Akademskem domu. Današnji dan eo porabili za ogledovanje ljubljane in njenih posebnosti, o katerih so slišali že toliko govoriti. Vsi eo polni hvala ne samo zaradi lepote ljubljane, ampak tudi zaradi lepega sprejema in zaradi pozornosti, ki jim jo izkazujejo ljubljanci.

Posebno življenje je zavladalo tudi na ljubljanskem Aerodromu pri Devici Mariji v Polju. Tja eo namreč spravili modele, s katerimi bodo v prihodnjih dneh tekmovali. Tam eo sedaj delo šele pričelo. Vsaka ekipa je dobila v hangarju ljubljanskega Aerokluba določen poseben prostor, v katerem bo imela spravljene svoje modele in kjer bo vsak dan en član ekipe vedno stražil modele. Ni treba posebej poudarjati, da bo ves hangar okrašen z zelenjem in z zastavami držav, ki eo bodo udeležile mednarodnih tekmovalj. Ves dan bo vozijo avtomobili po cesti od ljubljane na letališče. Kakor smo že omenili, so modelarji porabili današnji dan za počitek, ogledovanje mesta in za medsebojno spoznavanje. Vsi eo se zelo zanimali za okolico bele ljubljane, žal bodo vsaj v teh kratkih dneh, ki jih še ločijo od glavnih tekem, vezani na to, da ostanejo v mestu, ker jih čaka še mnogo dela z uravnavanjem, sestavljanjem in

Bled — zbirališče političnih osebnosti

Bled, 19. jul. Danes dopoldne so s prvim belgrajskim brzovlakom dospeli na Bled narodni poslanci dr. Gjuro Mikašinič, dr. Vidakovič, Dragan Damič, inž. Kabalin ter predsednik mladine JRZ za savsko banovino Dušan Bogunovič, predsednik krajevene organizacije JRZ za mesto Zagreb bivši minister in senator dr. Miškulin, predsednik mladine JRZ za Zagreb dr. Grbin in senator dr. Gaj. Z drugim brzovlakom pa sta dospela na Bled gradbeni minister Stošović in finančni minister Letica s šefom kabineta Jovanovičem. Poslanci in funkcionarji JRZ so oba ministra pričakovali na postaji.

Prihod ministrov in funkcionarjev JRZ iz savske banovine je v zvezi s konferenco glavnega ožjega odbora JRZ za savsko banovino, ki se je sestel danes na Bledu v Parkhotelu. Takoj po končani konferenci so se vsi udeleženci odpeljali v vilo Zlatorog, kjer jih je ob 11.30 sprejel predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinovič in jih potem pridržal pri kosilu. Razpravljali so o političnem položaju na Hrvaškem, kakor tudi o napredku in organiziranju JRZ. Ministra Stošović in Letica ostaneta še dva dni na Bledu in sta se nastanila v Parkhotelu, dočim je večina poslancev in senatorjev že danes odpovala nazaj v Zagreb.

Poleg ostalih diplomatov in odličnih gostov, ki se že nahajajo na Bledu, sta večeraj in danes dospela na Bled naš poslanik v Stockholmu dr. Stranički in poljski poslanik v Belgradu dr. Dembički. Danes je dospel na Bled tudi španski poslanik na Dunaju Carcia Tomi don Eduardo. Bil je najprej poslanik rdeče Španije na Dunaju, sedaj pa je prestopil na Francovo stran, in kakor se je informiral Vaš dopisnik, bo baje imenovan za španskega poslanika nacionalne Španije v Belgradu.

Skrivnostne napovedi o Češkoslovaški „veliko dela... važni dogodki... vojne ne bo... v nekaj tednih...“

Berlin, 18. jul. TG. Angleški listi objavljajo zanimivo poročilo, ki ga je neka inozemska poročevalna agencija razposlala o naziranjih nemških vladnih krogov o dejanskem položaju odnosov med Nemčijo in Češkoslovaško.

To poročilo pravi, da na nemških uradnih mestih z največjo pozornostjo zasledujejo vsak dogodek, ki se tiče Češkoslovaške. Na uradnih mestih so tujim časnikašem neprikrito izjavili, da bo v nekaj tednih veliko dela za inozemsko časni-karske poročevalce. Isti uradni zastopnik je pristavil, »da je prav, če so pripravljeni na važne dogodke«, ni pa hotel raztolmačiti, kakšni naj bi bili ti dogodki. »Na vsak način pa je eno gotovo«, je pristavil, »da vojne ne bo, naj se zgodi v prihodnjih tednih karkoli se hoče glede Češkoslovaške, kajti na čelu naše vlade in naše države stoji mož, ki ima močne živce. Kmalu bo ves svet vedel in spoznal, kdo je kriv vseh teh napetosti.«

Govornik je nato nadaljeval, »da so vsi ukrepi, ki bodo podzveti, že tako skrbno vnaprej pripravljani, da Hitlerju niti treba ne bo priti v Berlin iz Berchtesgadena, kajti vsi vodilni moške so se z njim že posvetovali ob priliki umetniške razstave v Münchenu. Sedaj so vsi v okolici Berlina, kjer čakajo na razvoj dogodkov.« Toda izvesti je na noben način ni hotel povedati, kaj se pripravljajo in kakšne ukrepe namerava podzveti nemška vlada za primer, da ne bi prišlo do

popolnega sporazuma med praško vlado in suetskimi Nemci. Na koncu je ta uradni vir pristavil samo toliko, da bodo morali suetski Nemci dobiti v sestavi češkoslovaške države pač enake pravice kot jih uživajo na primer Irci v sestavi britanske imperije. Poudaril je nadalje, da bo morala Češkoslovaška odpovedati svojo zvezo s Sovjetsko Rusijo, dati nadalje jamstva, da noben češkoslovaški vojak ne bo obrnil svoje puše proti Nemčiji. Sedanja ponudba češkoslovaške vlade, ki nudi Nemcem krajevno avtonomijo, Nemce ne more zadovoljiti. Nemci zahtevajo samoupravo v okviru svojega lastnega nemškega plemena in za svoje pleme. Drugo jih ne interesira.

Te informacije so v političnih krogih vzbudile ne navadno zanimanje. V Nemčijo je prispelo tudi več število inozemskih časnikašev, kar dokazuje, da raste zanimanje za nadaljnji razvoj odnosov med Nemčijo in Češkoslovaško in za stališče, ki ga bodo, odnosno so ga že zavzele k temu vprašanju druge evropske države.

Inozemski krogi v Berlinu so prepričani, da je angleški obisk v Parizu namenjen, da na najbolj slovesen način poudari sodelovanje Anglije in Francije v evropski politiki, obisk madžarskih državnikov v Rimu pa, da tudi slovesno poudari trdnost prijateljske zveze med Madžarsko in zavezniško skupino Italija-Nemčija. Na češkoslovaškem vprašanju se bo moč teh dveh političnih taborov preizkusila.

Proslave II. obletnice narodnega odpora v Španiji

Franco napoveduje nove socialne zakone

Burgos, 19. julija. Vsa mesta in vasi narodne Španije so praznovala z velikimi cerkvenimi in posvetnimi svečanostmi dveletnico narodnega pokreta proti boljševizmu, ki je hotel zasuznjiti Španijo in po njej zavojevati vsa Evropa.

V Valladolidu, v katerem se je bil rodil sodobni španski narodni pokret, je govoril sam general Franco, ki ga imenujejo caudillo, to je vodja španskega naroda. Vodja je v svojem govoru poudarjal pogubno delovanje masonskih režimov, ki so pripravljali tla sovjetekemu imperializmu, ki je stegal svoje roke po Španiji. Sovjeti so že leta 1934 zanetili marksistično vetajo v Asturiji in Kataloniji, ki jo je zadušilo hrabro špansko vojskstvo. Takrat je mladi Primo de Rivera liberalni vladi ponudil pomoč narodne mladine, da bi se popolnoma zatrl boljševizem, toda takratna vlada je nadaljevala svojo sovjetofilsko politiko, ker je mislila, da se bo na ta način obdržala na oblasti, ki je pomnila za voditelje španskega liberalizma in framasonstva, zakrinkanega v demokracijo, bogate dohodke, dočim ljudstvo od svobodomiselnih vlad ni dobilo niti enega političnega socialnega zakona. Nato se je vodja spomnil vseh hrabrih vojakov, ki so padli v Španiji v obrambi krščanske evropske kulture, in je zaključil

svoj govor s prepričanjem, da žrtve španskega naroda ne bodo zastojale, ampak pomenijo začetek novega dviga Španije, ki bo odslej korakala nasproti veliki bodočnosti.

Ob priliki praznovanja dveletnice španske osvobodilne vojne je general Franco podpisal zakon o rod-binskih podpori, ki stopnjuje mezo kmečkih in industrijskih delavcev v razmerju s številom otrok, oziroma članov družine, ki jih delavec vzdržuje. Ta zakon je samo uvod v uresničenje cele vrste globokosežnih socialnih zakonov, ki imajo namen, da dvignejo življenjsko raven kmetov in delavcev. Narodna vlada bo pokazala, da bo ona izvršila socialne reforme, ki so jih imeli socialisti in komunisti vedno na ustih, niso pa niti ene same dejansko izvršili.

Mussolini generalu Francu

Rim, 19. jul. Mussolini je poslal generalu Francu pozdravni brzojav, v katerem pravi, da je fašistična Italija ponosna, da je žrtvovala toliko krvi in bojnih sredstev za zmago španskega naroda nad onimi silami, ki hočejo porušiti Španijo in vso Evropo. Krj, ki so jo prešli italijanski legionarji za narodno Španijo, je ustvarila nerazrušljivo zvezo prijateljstva med španskim in italijanskim narodom.

Sv. oče sprejel slovenske zastopnike KA

Rim, 19. julija. b. Sv. oče papež Pij XI. je sprejel odposlanstvo 35 članov Katoliške akcije iz Ljubljane, ki ga vodi ljubljanski knezoškof dr. Gregorij Rožman. Sv. oče je člane Katoliške akcije prisrčno pozdravil in v svojem govoru poudaril, da mu je pri srcu razvoj katoliške akcije v Jugoslaviji. Izrazil je tudi upanje, da bo to, kar je doseženo v Ljubljani, lahko kmalu prišlo do izraza v vsej Jugoslaviji, v tej tako lepi in veliki državi.

Beck odhaja na Norveško

Varšava, 19. julija. c. Poljski zunanji minister Beck bo dne 1. avgusta obiskal Oslo in tako vrnil obisk norveškemu zunanjemu ministru Kohtu. V Oslo bo ostal dva dni.

Belgrajske vesti

Belgrad, 19. julija. m. Z odlokom kmetijskega ministra Stankoviča je na intervencijo ministra dr. Kreka odobrena podpora 20.000 din za živinorejsko postajo v Mariboru, 30.000 din pa za nakup plemenske živine na razstavi, ki bo letos v Mariboru, in 20.000 din za nagrade razstavljalcem dobre plemenske živine na tej razstavi.

Belokrajinska vprašanja

Tudi Bela Krajina se počasi prebuja iz mrtvice. Čeprav je bila dolgo vrsto let prepuščena sama sebi. Povod se kažejo znaki gospodarskega zboljšanja in znaki pozitivne duhovne delavnosti, kar dokazuje, da Bela Krajina stopa v novo dobo svojega razvoja, ki je bila že nujno potrebna.

Vprašanje belokranjske železnice Črnomelj-Vrbovsko je končno veljavno rešeno. Danes že potujejo razstavne komisije, ki kupujejo evet, kjer bo vodila železniška proga. Skoro bosta zapela kramp in lopata in mnogo Belokranjcev bo prišlo do kruha. Vsa Bela Krajina se bo z zgraditvijo nove železnice tesneje približala svojemu narodnemu središču — Ljubljani in tesneje naslonila na trgovsko izhodišče — Sušak ter tako spojila Ljubljano z morjem. Tako bo Bela Krajina dana možnost, da se narodnostno in gospodarsko okrepi ter odpre vrata katerikoli industriji, ki bo mogla zaposliti pretežek belokranjskega ljudstva, kateremu je pot v tujino danes zaprta. S tem bo problem brezposelnosti za Belo Krajino ugodno rešen. S tem problemom pa bodo sami po sebi rešeni še mnogi drugi problemi, ki jih danes skušajo reševati mnogi politični učenci od onostran Kolpe. — Hvala Bogu, da znajo Belokranjci sami rabiti svojo pamet in jim ne nasedajo.

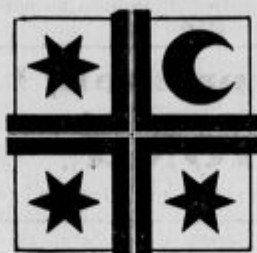
Z dograditvijo meščanske šole v Črnomlju, ki je dvignila toliko nepotrebnega prahu, pa bo rešen nov belokranjski problem — problem strokovne izobrazbe belokranjskega ljudstva. Strokovne srednje šole so Belokranjci hudo pogrešali, saj je bila najbližja srednja šola v Karlovcu in v Novem mestu. Strokovni pouk je bil tak združen z velikimi stroški, ki jih včasih tudi premožnejši Belokranjec ni zmogel. Zato je v Beli Krajini primanjkovalo strokovno izobraženih ljudi, ki dajo neki pokrajini svoj poseben pečat in jo morejo gospodarsko ter kulturno dvigniti. To lahko vidimo v ostalih predelih Slovenije, posebno pa je to značilno za Češko. V Beli Krajini srednje izobraženih ni bilo — višje izobraženi Belokranjci pa se niso vračali nazaj, kar pa ji prišlo višje izobraženih iz drugih krajev Slovenije, niso imeli pravega stika z belokranjskim ljudstvom. Tako je Bela Krajina prav strokovno naobraženih svojih ljudi temeljito pogrešala in ostala za drugimi pokrajinami v Sloveniji bodisi v kmetijskih obratih, bodisi v obrti, trgovini ali industriji. Šele z meščansko šolo bo ves ta problem rešen, ker bo v meščanski šoli mogoče vzgojiti cel kader strokovno usposobljenih moči za gospodarski in kulturni napredek Bele Krajine.

Poleg zdravstvenega doma v Metliki, ki so ga Metličani dobili lanske leto, bo letos ustanovljen tudi zdravstveni dom v Črnomlju, kar je vsekakor potrebno, saj je zdravje ljudstva — zdravje dežave. Seveda se pri sličnih ustanovah porajajo še druga važna vprašanja, ki globoko posegajo v razvoj vse Bele Krajine. Poraja se vprašanje smotne oskrbe cele Bele Krajine s pitno vodo, poraja se vprašanje elektrifikacije, asanacije vasi, regulacije belo-

kranjskih rek, industrializacije Bele Krajine in vprašanje vzgojive novega rodu.

Z vprašanjem pitne vode za celo Belo Krajino se že dolgo vrsto let bavi državni Higijenski zavod v Ljubljani, ki je v neprestanih stikih z belokranjskimi župani. Seveda dela veliko preglavic denarno vprašanje, ki pa je že delno rešeno, zakaj državni Higijenski zavod v Ljubljani bo prispeval za ureditev vodovoda precejšen znesek, ostalo pa bo odpadlo na posamezne občine. Predvideni stroški so z ozirom na koristnost naprave prav majenkostni, zakaj nezdruživa pitna voda povzroča eleherno leto v mnogi belokranjski vasi nalezljive bolezni, ki uničujejo velik procent belokranjskega ljudstva. Vsi načrti za vodovod so že izdelani. Gradnja bi se izvršila v večih etapah. Izmed mnogih osnutkov bi bil vsekakor najpovoljnejši oni, ki ima v zamisli izkoriščenje dobljanskega jezera, ali pa oni, ki bi izkoristil močan vrelec v Jelševniku. Voda je preiskana in ustreza vsem zdravstvenim zahtevam. Imenovana vrelca bi oddajala vodo v ogromen rezervoar, odkoder bi bila voda napeljana po odvodnih ceveh v kraje, kjer ni pitne vode. Tako bi bil v nekaj letih rešen tudi ta problem.

XVII. kongres Pax Romane 26. do 30. avgusta 1938 Bled — Ljubljana

Na povabilo Slovenske dijaške zveze bo letos Pax Romana, osrednja organizacija vseh katoliških akademskih društev in narodnostnih zvez, zborovala v Sloveniji. Kongres bo posvečen vprašanju, kakšen bodi odnos katoliškega dijaka do komunizma.

Člani Slovenske dijaške zveze (akademski) in Slovenskega katoliškega akademškega študentstva, ki se nameravajo kongresa udeležiti, naj sporoče svoj naslov *Glavemu tajništvu Pax Romane* v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5, da dobe natančnejša navodila in pogoje.

Fantovski tabor Slovenske dijaške zveze

bo letos od 31. julija do 4. avgusta v Ponovičah pri Litiji, kjer se bomo zbrali, da se porazgovorimo o vseh vprašanjih, ki so važna za naš čas in da enotno usmerimo vse delo slovenske katoliške dijaške mladine.

Te dni smo razposlali vabila s prijavnicami, ki jih je treba izpolniti in do 25. julija poslati Slovenski dijaški zvezi, Ljubljana, Miklošičeva c. 5, da razpošljemo taborske legitimacije. Kdor se želi tabora udeležiti, pa do danes še ni dobil vabila, naj-takoj piše ponj Slovenski dijaški zvezi.

Dekliški tabor na Brezjah

Prosim vse gg. duhovnike, ki bodo spremljali dekliške skupine na Brezje in reflektirajo na prenočišče in hrano v samostanu, naj to nemudoma sporoče frančiškanskemu samostanu na Brezjah.

Dekleta naj opravijo sv. spoved že doma. Sveto obhajilo se bo delilo pred sv. mašo do 10 dopoldne v cerkvi.

Navodila za udeležence

Polovična voznina ni dovoljena. Vsaka udeleženka naj kupi na odhodni postaji nedeljso povratno karto.

Organizirana bo skupina kolesaric, ki bo odšla v Ljubljani izpred Vzajemne zavarovalnice. V vseh večjih krajih Gorenjske se jim bodo lahko pridružile nove skupine. Čas odhoda bo javljen. Pred dohodi na Brezje bodo shrambe za kolesa.

Ponovno poudarjamo, da bi bilo dobro, da si hrano prinesete s seboj, ker bo pri veliki udeležbi nemogoče v gostilnah vsem naenkrat postreči. Prinesite kozarce za vodo s seboj. Tabor bo ob vsakem vremenu, zato prinesite s seboj dežnike, ki vam bodo služili v primeru hudega sonca pa tudi v primeru dežja.

Ker bo udeleženk nad 10.000, je potrebna stroga disciplina. Vsaka udeleženka naj se z dobro voljo pokori rediteljicam.

Ali ste že pregledale, če je vaša narodna noša v redu? Na našem taboru velja čim več pristnih narodnih noš iz vseh krajev Slovenije.

Ali ste si zagotovile cvetje, da okrasite z njim kolesa, vlake in vozove. Vse, ki ste knjižice in znak že prejeli, vljudno prosimo, da nam nakažete z obratno pošto po 3 din za znak in knjižico.

Taborno knjižico in znak mora imeti vsaka udeleženka tabora. Zato vse, ki je še niste naročile, storite to takoj.

Knjižice in znaki se dobe v pisarni pripravljalnega odbora, t. j. v Domu dijakinj, Miklošičeva cesta 21 (Vzajemna zavarovalnica), v trgovinah: Jugoslovanska knjigarna (Pred škofijo), A. Stilič (Frančiškanska ulica), Pollak (Rimska cesta), Mohorjeva knjigarna (Miklošičeva cesta) in Vera Remec (Poljanska cesta).

Vozni red

Udeleženke iz Bele krajine odpotujejo dne 23. julija z rednim večernim vlakom do Novega mesta, kjer prenoče. Dne 24. julija odpotujejo s posebnim vlakom proti Otočam.

Udeleženke ob progi Novo mesto-Grosuplje potujejo dne 24. julija s posebnim vlakom, ki odhaja iz Novega mesta ob 5 (40 minut za prvim jutranjim rednim vlakom). Prijavljenske iz Straže-Toplince ter iz Mokronoga naj se pripeljejo z vožni do Novega mesta odnosno do Trebnjega na Dolenjskem.

Na progi Kočevje-Grosuplje vozi poseben vlak z odhodom iz Kočevja ob 3.55. Postanek na vseh postajah. Iz Ribnice odhaja ob 4.23.

Udeleženke na progi Rakek-Ljubljana gl. kol., dalje Vrhnik-Ljubljana gl. kol. ter Kamnik-mesto-Ljubljana gl. kol. potujejo z rednim jutranjim vlakom in prestopijo v Ljubljani gl. kol. v redni jutranji vlak proti Gorenjski, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 7.12.

Istotako potujejo udeleženke ob progi Bistrica Boh. jezero-Jesenice in Rateče-Otoče z rednimi jutranjimi vlaki.

Prijavljenske ob progi Brežice-Zidani most-Ljubljana gl. kol. potujejo z izletniškim vlakom, ki bo postajal na vseh postajah. Odhod iz Brežic ob 3.02.

Udeleženke iz Ljubljane odpotujejo z izletniškim vlakom ob 5.08.

Povratak:

Za udeleženke za postaje proge Ljubljana-Novo mesto odhaja poseben vlak z Otoč ob 17, za one za postaje Grosuplje-Kočevje pa ob 17.30.

Vse ostale udeleženke odpotujejo z Otoč z rednimi vlaki.

Od 10 oseb jih ima 7 zobni kamen.
Tudi Tebi grozi z izpadom zob!
Varuj se gal!

SARGOV
KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

Dovoljena je četrtinska voznina vsem udeležencem proslave 20 letnice Jugoslavije v Mariboru, jubilejne razstave in narodnega tabora. Četrtinska voznina velja od 12. do vključno 16. avgusta t. l. Vsi oni, ki se hočejo poslužiti četrtinske voznine na vlaku, naj se prijavijo pri krajevnih občinskih odborih ali pri svojih organizacijah, ki zbirajo prijave udeležencev. Zato prosimo, naj se posamezniki ne prijavljajo glavnemu odboru v Mariboru. Vse občine v dravski banovini prejmejo točna navodila za četrtinsko voznino.

Odbor za proslavo 20 letnice Jugoslavije
v Mariboru
(pri mestnem poglavarstvu).

Prometne nesreče

1. Pomisli, da zavzemaš 1,5 m cestne širine. Zaradi tega vozi le ob skrajnem desnem robu.
2. Naše ceste so ozke. Ne vozite v skupinah, temveč le drug za drugim. Če si v večji družbi, lahko voziš v skupini, toda le po največ dva v eni vrsti.
3. Drži zmerom roki na krmilu, predvsem takrat, kadar srečuješ druga vozila. Vodi, da se lahko spetakneš na kamenčku in padeš naravnost pod voz.
4. Izogibaj se vedno na desno, kajti če voziš s tovarišem vsak na drugi strani ceste in eden pade, ni izključeno, da bo eden med vama povožen.
5. Ne zavijaj na levo, preden ne daš z levo roko znaka in se nisi prepričal, da je cesta za teboj prosta. Obenem glej tudi na morebitna ostala vozila iz nasprotno smeri.
6. Ne zavijaj v prahu prehitvejočega vozila na nasprotno stran, če ne veš popolnoma sigurno, da ne prihaja nihče od tod.
7. Oziraj se na ostale souporabnike ceste. Cesta služi vsem in nimaš monopola zase.
8. Ne reži ovinkov niti takrat, če so pregledni. Privadi se, da se boš sam od sebe držal zmerom desne strani na cesti.
9. Ponoči imej prižgano luč, prav za prav že

S šentjernejskega tabora

Slovenski fantje v sprevodu

Minister dr. Miha Krek govori na taboru

v mraku. Opremi kolo zadaj z reflektorskim stolom, da te lahko ostali pravočasno opazijo in se ti izognejo.

10. Kadar srečaš ponoči druga vozila, zasenči svoj žaromet, da se ne blešči ostalim.

† Slavka Šavnik

Kranj, 19. julija.

Naše mesto je dalo hvala Bogu lepo število žena in deklet, ki se odlikujejo po svoji krščanski dobroti in človekoljubnosti. Vprav zaradi tega dobro uspeva Vincencijeva konferenca v Kranju že leta in leta in deli neprecenljive dobrote kranjskim revežem in brezposelnim. Zal pa je letos izgubila ta ustanova svoji dve veliki dobrotnici, in sicer pokojno gospo Ivanka Logarjevo in sinqti blago gospo Slavko Šavnikovo.

Gospa Slavka Šavnikova se je rodila l. 1898, v Predtrgu pri Radovljici. Po dovršenih šolah je dobila mesto v Ljubljanski kreditni banki v Kranju, kjer se je spoznala s tamkajšnjim uglednim lekarnarjem g. Francem Šavnikom. Kakor so bila prva leta njenega zakona srečna, tako se je pozneje kljub njuni medsebojni ljubezni sreča spremenila v bridkost. Leta 1925, jima je umrl njun prvi sin Janko. Ko še niso bile rane matere zaceljene, je v kranjski občinski posvetovalnici leta 1931. zadela kap njenega moža g. Franca. S smrtjo njega je bilo tudi zdravje gospe Šavnikove uničeno, vendar je hotela najti v sebi sile, s katerimi se je še dalje borila za srečo svojih treh majhnih otrok. Komaj je minilo dve leti od to strašne izgube, že je umrl njen sinček Franek in tri leta zatem še 13 letna Vidka. Tako se je vsaki dve leti oglasila smrt v tej spoštovani hiši in uničevala družinsko srečo, z njo vred pa je pešalo tudi zdravje gospe Slavke. Pred par meseci je čutila gospa Slavka, da so njene sile pri kraju, in takrat je vzdihnila: »Letos je minilo spet dve leti, sedaj pa je prišla vrsta name!« Vendar se je še borila. Rada bi še ostala pri svojem edinem otroku Bogdanu. Odsila je na letovišče v Kranjsko goro, pozneje pa na kliniko v Zagreb, kjer so jo v soboto operirali. Sinoči pa so se njene slutnje izpolnile. Odsila je k Bogu po plačilo za vsa številna dobra dela.

Posebno hud udarec je smrt za njenega komaj 15 letnega sina Bogdana, ter za njeno tačo gospo Leopoldino Šavnikovo, ki je dopolnila že 86. leto. Zaradi njene prezgodnje smrti žalujejo tudi kranjski reveži, ki so izgubili v njo svojo največjo dobrotnico. Pred leti je bila gospa Šavnikova podpredsednica Vincencijeve konference, ko pa je umrl njen mož, je odločila te dolžnosti, ostala pa je velika podpornica, prav posebno pa je podpirala Marijanišče. Kadarkoli je šla v Marijanišče — in to je bilo pogosto — ni prišla praznih rok, vedno je imela kaj za uboge otroke. Odlikovala se je tudi v tem, ker se nikdar ni hvaležala s svojo človekoljubnostjo, vedno se je držala načela: Naj ne ve leviča, kaj dela desnica... Z gospo Šavnikovo lega v grob največja dobrotnica dobroteljih ustanov in velika podpornica Cerkve.

Vsa njena dobra dela ji bo bogato poplačal dobri Bog. To naj bo v tolažbo vsej žalujoči rodini, posebno pa žalujočemu sinu. Pogreb blage gospe bo v sredo, 20. julija, izpred hiše žalosti na farno pokopališče. Žalujočim naše globoko sožalje!

Prerana smrt Cestnikove mame

Danes ob 9 dopoldne bodo položili v prerani grob blago gospo Marijo Cestnik, posestnico v Knezdolu, župnija Trbovlje. Po kratki bolezni in neuspehi operaciji je bila v nedeljo ponoči prepešana iz Ljubljane. Z njo lega v grob prava slovenska kmetaka mati. Bila je res praktična katoličanka, ki je kljub svojemu delu našla časa, da je tudi večkrat med tednom napravila skoraj eno uro dolgo pot do cerkve in šla k mizi Gospodovi. Njena vernost se je izražala v nepričakovani gostoljubnosti in neizčrpani usmiljenosti do revežev. Cestnikov prijazen in prikljupni dom je bil vsakemu odprt in vidno se je kazal božji blagoslov. Cestnikova družina je zadnja leta hudo preizkušana. Pred 4 leti je nesrečna smrt vzela sina Ivana, bil je prvi hud udarec, ki je potrl in pretresel vso hišo, in od takrat se udarci ponavljajo. Pet mesecev pozneje je po hudi bolezni umrl oče, vzoren gospodar in globokoveren katoličan. Čez dve leti se je najstarejši sin hudo ponesrečil v gozdu in komaj ušel smrti. Ni še leto tega in matere ni več. Kogar Bog ljubi, tega tudi preizkuša in tepe. Ta izrek se uresničuje v Cestnikovi družini. Kako neumljiva so pač božja pota! Globoka vernost bo po tolikih preizkušnjah preostale tri brate in dve sestri še bolj utrdila in jih tem tesneje povezala med seboj, da bodo šli po stopinjah svojih dobrih staršev do vsega snidenja v večnosti. Vsa trboveljska župnija globoko sočustvuje s Cestnikovo družino. Rajni mami večni pokoj!

Tabor v Radečah pri Zidanem mostu

Vsa katoliška prosvetna društva, odseke in krožke vabimo na tabor, ki bo to nedeljo v našem ljubkem mestecu. Vabimo tudi kolesarje in narodne noše ter jezdece, da se pridružijo našim vrstam, ki bodo vse goste prav lepo sprejele ob prihodu jutranjih vlakov z domačo godbo »Savski val« in konjenico. Program je pester in razviden z letakov. Na predvečer tabora bodo zagoreli po okolič kresovi, vmes pa bodo žebniški fantje streljali. Prosvetni tabor bo obiskal minister g. dr. Miha Krek, ki bo tudi govoril. Cerkveno slovesnost bo opravil celjski prof. dr. Hanželič. Vse priprave za tabor vodi delavni g. dr. P. Jereb, radeški notar in član banskega sveta. — Tabor je za vse okrožne odseke in krožke obvezen. Prijavili so se tudi gorenjski fantje.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Kraljevski dnevi v Parizu

K obisku kralja Jurija VI. in kraljice Elizabete

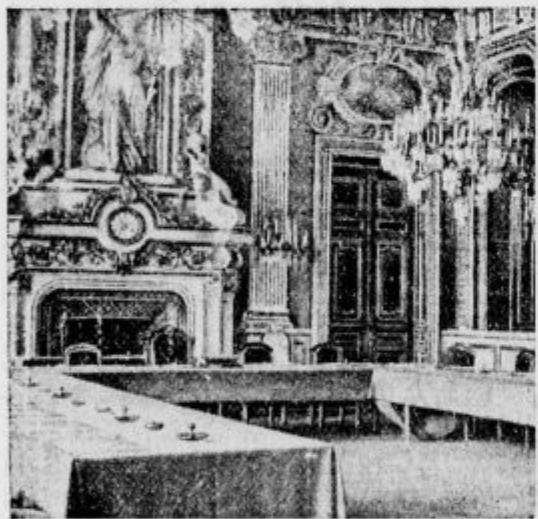
Angleška kraljevska družina

Príprave za obisk angleške kraljevske dvojice od 19. do 22. julija, ki smo že pisali o njih, so bile tako obširne in tako do podrobnosti izpeljane, kakor v dobi markize Pompadourske. Tako je, na primer, služabništvo raznih državnih banketov dobilo posebno livrejo — obleko — »a la française« in so imeli časopisi že zdaj za dalj časa mnogo zabavnega čtiva o tem. Vse pa je izvršeno s pogledom na Anglijo. Saj se v Parizu dobro zavedajo, kaj pomenita Angležem in Angležinjam njih kralj in kraljica. V javnosti šušljajo o mnogoterih zgodbicah iz javnega in zasebnega življenja kraljevske dvojice, a tudi o prestolonaslednici, princesi Lilibethi, so marsikaj povedali. Govorili so tudi o monsieurju Cartonu, ki je poveljnik kar armade kuharjev in s čim da bo postregel visokim gostom. Pri vseh teh besedah in opazkah pa je zmeraj na površju politični pomen obiska, pri čemer seveda ne pozabijo omenjati obiskov prejšnjih britskih vladarjev, zlasti obiska Karla II., ko je bival pri »sončnem kralju«.

Izredno vnmemo in dosti lepote okusa so pokazali razni lastniki trgovin, ki so okrasili hiše in ceste.

Kod vodi pot

Kralj Jurij VI. in kraljica Elizabeta eta se pripeljala iz Boulogna, kjer je včeraj pristal torpedni lovec in pa dve diviziji torpednih čolnov za sprem-

Prelestna dvorana v palači na Quai d'Orsay

stvo admiralske jahte »Enchantress«. Francosko brodogradništvo, med njimi oklopna križarka »Dunkerque«, je v luki v Boulognu izkazalo čast visokima gostoma. Ko sta se peljala ob obali mesta, so zunaj mesta odkrili spomenik »Britaniac«. Tej slovesnosti sta prisostvovala tudi maršal Pétain in angleški maršal lord Cavan. Ko sta se kralj in kraljica izkrcala ob glavnem delu pristanišča, je kralja Jurija pozdravila častna četa. Vlak, ki ga je vodilo samo izbrano osebje in čigar lokomotiva je bila okrašena z angleškim grbom, je pripeljal visoka gosta v Pariz. Pri odhodu vlaka je s petjem angleške himne in marseljeze pozdravilo 200 francoskih otrok kraljevske dvojice in jima izročilo velikanski šop najplemenitejših francoskih vrtnic.

V Parizu

Kraljevski vlak se je ustavil na pariškem kolodvoru Bois de Bologne, kjer so v z gobelini okrašeni dvorani sprejeli kralja in kraljico predsednik republike, predsednik senata in poslanske zbornice, ministrski predsednik in drugi člani vlade. Po teh ceremonijah so francoski odličniki spremlili kralja in kraljico v palačo na Quai d'Orsay, kjer bosta bivala v prelepih, povsem na novo očiščenih prostorih. Oddelek konjenice je spremljal vozove. Peljali so se po obširni Aveniji Foch, po Elizejskih poljanah na trg Concorde. Z Eiffelovega stolpa pa z višine 300 metrov frfota 1500 kvadratnih metrov obsežna zastava.

Policijske odredbe so izredno stroge. Tako so si morali, na primer, vsi prebivalci iz hiš ob cestah in na trgih, koder se bosta kralj in kraljica pojavila, priskrbeti posebne potne liste. Krog 100 tisoč takih potnih listov je policija izdala. Drugih 150.000 potnih listov (drugačne barve) so dobili »najemniki okenc«. Dokler bo kraljevska dvojica v Parizu, se ne bo smelo prikazati nobeno letalo nad pokrajino Pas-de-Calais, Somme, Oise, Seine-et-Oise in Seine. Ceste v Parizu so — pač zaradi bridkega spomina na atentat na kralja Aleksandra — na obeh straneh v dolžino šest kilometrov zavarovane z lesenimi ograjami, ki so tako visoke, da morejo zadrževati občinstvo, a ga vendar ne ovirajo pri gledanju na parado. Za plankami b o vojaštvo in policija, ki bo z obrazom obrnjena k občinstvu. Tribune za izbrane gledalce (za parlament, angleško kolonijo, časnikarstvo in šolske otroke) so postavljene blizu Slavoloka. Kmalu po prihodu eta visoka angleška gosta obiskala v Elizejski palači predsednika Lebruna in njegovo gospo. Nato je kralj Jurij v poslopu zunanega ministrstva sprejel načelstvo diplomatskih zastopnikov raznih držav v Parizu. Zvečer je bival v Elizejski palači slavnostna pojedina, kjer

so govorili uradne napitnice, ki so ba je večjega političnega pomena, kot so sicer take napitnice. Kralj in kraljica bosta govorila v francoskem jeziku. Pravijo, da zna kraljica Elizabeta izvrstno govoriti francosko, a kralj Jurij ba je ni tako izurjen v tem jeziku.

200 povablencev v Zrcalni dvorani Versajskega gradu

Danes jutraj bo kralj Jurij položil venec na grob neznanega vojaka. Po zajtrku v angleškem poslanstvu bo predsednik Lebrun s soprogo spremljal visoka gosta na razstavo angleških mojstrov v Louvre. Koj nato bo velika vrtna zabava na vrtu gradiča Bagatelle. Ob osmih zvečer bosta predsednik in gospa gosta kraljevske dvojice na angleškem poslanstvu. Ob enajstih bo slavnostna predstava v Veliki operi (»Kastor in Poluks«).

Tretji dan se bo začel z veliko parado v Verzaju. Tu bo nastopilo 25.000 vojakov različnega orožja. Nato sledi zajtrk za 200 oseb v Zrcalni dvorani Versajskega gradu in koj zatem bo koncert nabožnih pesmi v grajski kapeli. Po povratku iz Verzaja bosta dala predsednik in gospa v palači na Quai d'Orsay pojedino, ki ji sledijo umetniške prireditve, predvsem pa bo videti razkošno razsvetljavo na reki Seini.

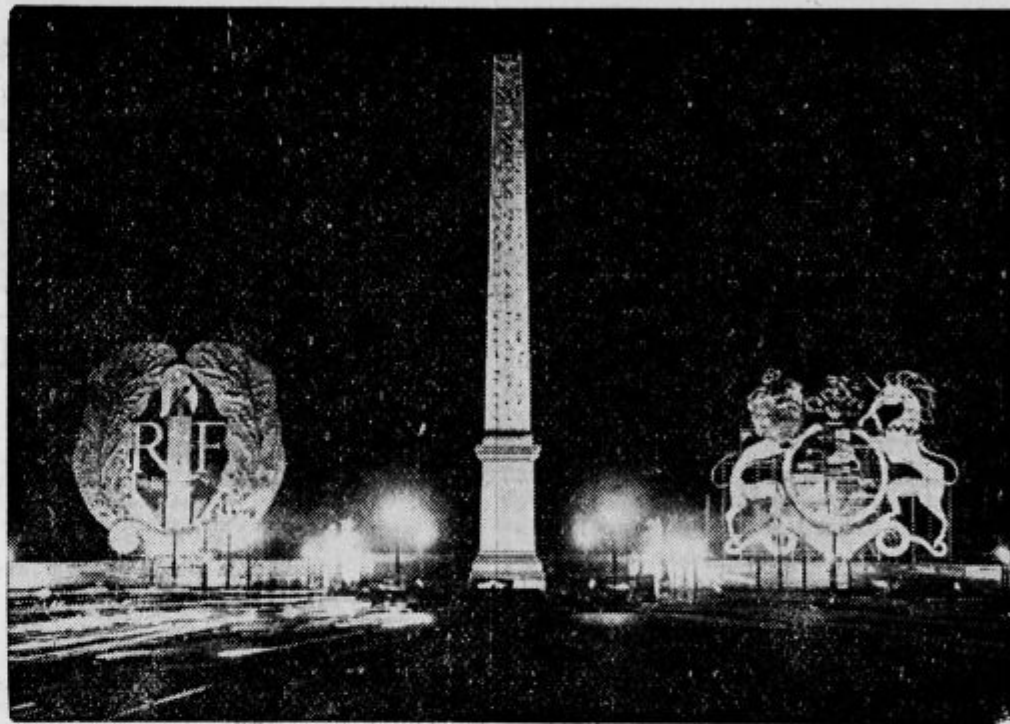
Povratek

Na dan slovesa bosta odšla visoka gosta v Villers-Bretonneux, kjer bo kralj odkril spomenik padlim Avstralcem, ki so se borili za Francijo. Na pokopališču, ki velja kot last angleške države,

Kralj Jurij VI. pri častni četi

bo kralj sprejel francoskega predsednika. Iz Villers-Bretonneuxa se bosta kralj in kraljica spet odpeljala s posebnim vlakom in se poslovila od predsednika in gospe. V Calaisu se bo kraljevski par vkrcal na svojo jahto »Enchantress«, ki bo med topovskimi pozdravi francoskih bojnih ladij krenila proti angleški domovini.

Slovesno razsvetljeni pariški trg la Concorde na dan prihoda angleške kraljeve dvojice. Na desni angleški grb, na levi grb francoske republike

Howard Hughes in Wiley Post

Minuli teden je letalo obkrožilo svet v 34 dnevih. Ali je to zadeva prometne novosti ali pa je športnega pomena? Polet krog sveta, ki ga je z denarjem podprl Američan

Howard Hughes

je obojega pomena. Ker je že spočetka gledal le na brzino, je njegov polet zaeno športna zadeva.

Ko je letalo tipa Lockheed prineslo onih pet letalcev, med njimi Hughesa, čez 91 ur spet na njunjsko letališče, ki je posvečeno spominu na izginulega arktičnega letalca Floyda Bennetta, je javnost izjavila, da je to izboljšani rekord poleta

krog sveta, ki ga je bil opravil enooki napol Indijanec

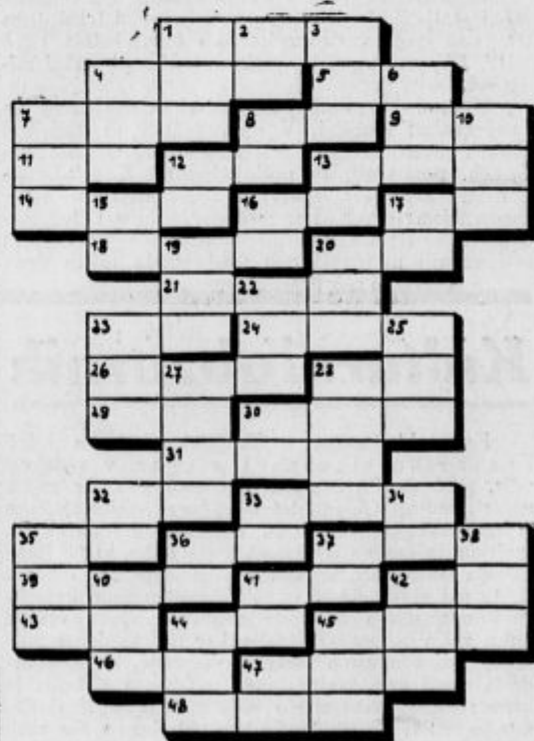
Wiley Post

Proti temu pa moramo izjaviti, da je Wiley Post v juliju 1933, torej pred petimi leti, sam v 186 urah obletel svet in je bil navezan na opazovanje sam oenega očesa, medtem ko je imelo letalo z reklamnim napisom »Njujorska razstava 1939« 5 mož posadke (10 oči!), ki so mogli drug drugega nadomeščati in se odpočiti. Prav je, da se listi na ta način spominijo ponesrečenega Posta, ki je bil eden najduhovitejših letalcev za dolge proge in za v stratosfero.

Zlogovna križanka

Vodoravno: 1. druga beseda za križpotje, 4. prebivalka večje naselbine, 5. visoko gorstvo v srednji Aziji, 7. sodobni slovenski družinski list, 8. vladarsko znamenje, 9. sodobni hrvatski lirski in epski pesnik, 11. izraz iz fizike, 12. vrsta pokrivala, 13. pripadniki velike človeške skupine, 14. druga beseda za plavico, 16. pravopisno znamenje, 17. majhen kraj pod Ivanjščico na Hrvatskem, 18. nekdanje mesto v Mezopotamiji, 20. reka v Vojvodini, 21. italijansko mesto zahodno od Milana, 23. izletniški kraj pri Borovnici, 24. pomembno mesto v Erdeljskih Alpah v Romuniji, 26. kraj pri Domžalah, 28. pristaniško mesto v jugovzhodni Italiji, 29. Vomborgarjeva komedija, 30. kraj, kjer se sol koplje ali pridobiva iz morske vode, 31. oblika gorskega pobočja, 32. umetna shramba za poljske pridelke, 33. vrsta zvoka, 35. druga beseda za trepetanje, 36. zadnji kos vsake stvari, 37. tuja beseda za razlago, 39. tuja beseda za kratko povest, 41. pripadnik neke srednjeveške verske sekte, 42. druga beseda za vrednost, 43. stara beseda za ječo, 44. kraj v srednji Istri, 45. kraj jugovzhodno od Smarja pri Jelšah, 46. zgodovinsko najdišče pri Litiji, 47. kraj severozahodno od Smarja na Dolenjskem, 48. pomanjševalno srbsko moško ime.

Navpično: 1. vrsta ugank, 2. sodobni slovenski mesečnik, 3. druga beseda za kocio, 4. slovenski pisatelj bajk iz Gorjancev (1830—1905), 6. kraj južno od Maribora, 7. slovenski mesečnik (1924—1928), 8. industrijski kraj na Gorenjskem, 10. druga beseda za jutrnjice, 12. sodobni slovenski kipar, 13. močvirna ptica, 15. človeška telesna napaka, 16. sodobni slovenski slikar, 17. poljski pridelek, 19. tuja beseda za kukalo, 20. prestolno mesto Albanije, 22. majhna človeška naselbina, 23. kraj južno od Kamnika, 25. druga beseda za spomladansko setev, 27. tuja beseda za učitelja, 28. priljubljeno igranje z lesenimi krogli, 30. zgodovinski del Bosne, 32. zgodovinska trdnjava izza turških vpadov, 33. glasbeno orodje, 34. reka v Litvi, 35. zgodovinsko najdišče zahodno od Brežic, 36. polotok v severni Evropi, 37. kraj pri Davči nad Selško dolino, 38. druga beseda za stokanje, 40. knjigoveshko opravilo, 41. operni skladatelj (1838—1875), 42. podlaga za cesto, 44. druga beseda za čebelo, 45. denarno pismo, 47. kraj pri Zagorju ob Savi.

Rešitev križanke »Golob«

Vodoravno: 1. Oki, 4. vodovod, 8. Opatova Gora, 12. kazen, 13. notar, 14. atol, 16. Nika, 17. volapik, 20. Abo, 21. ris, 22. ilo, 23. Usoda, 25. ata, 26. Ala, 28. eta, 30. tla, 32. Eda, 33. uho, 35. ime, 37. Veliki Gaber, 40. Ana Karenina, 41. ozara.

Navpično: 1. Odon, 2. kov, 3. Ivan, 4. Vazov, 5. Otelo, 6. ogoni, 7. dotik, 8. Oka, 9. pat, 10. rak, 11. ara, 15. vabilo, 18. Larisa, 19. posoda, 23. uta, 24. alt, 25. Atala, 27. alibi, 28. Eden, 29. Ohira, 31. amen, 32. Eva, 33. ukaz, 34. Oger, 36. era, 38. Iko, 39. Ana.

Št. 180.

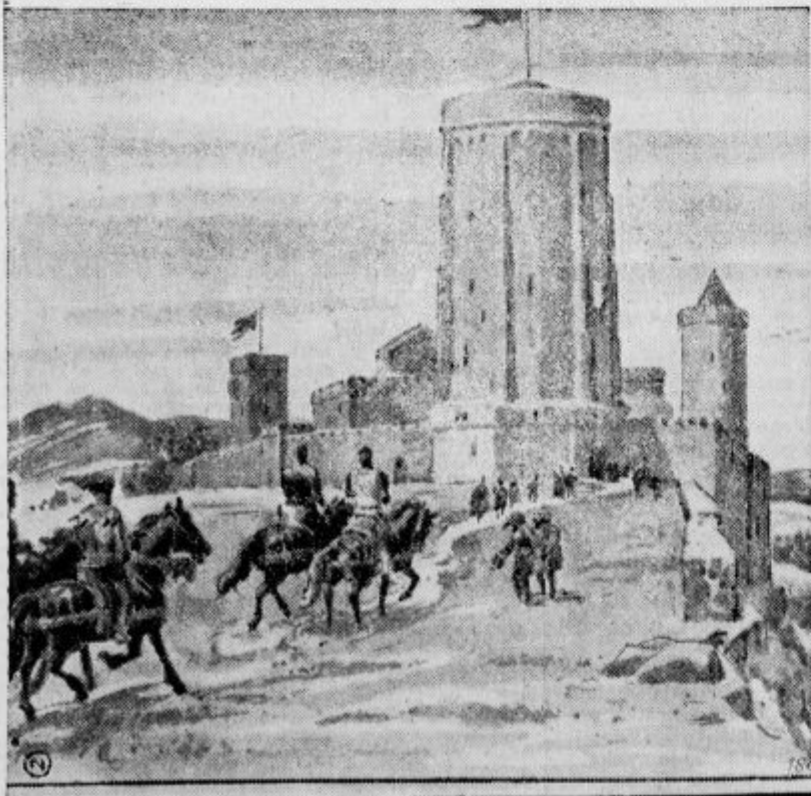
Kraljeva obljuba

Ginjen je kralj izobčenju stisnil roko ter je že tisti hip pozabil vsako nevestnost. Odrinili so na pot in potovali brez vsake nezdode. Še preden je sonce zašlo, so pred seboj zagledali Coningebourgh, Athlestanov rodovinski grad.

Ko so se ločili, je kralj svojim zelenim spremljevalcem obljubil, da bo omilil lovske postave in da bo spremenil tudi druge postave, ki žulijo malega človeka.

Nato je v spremstvu Ivanhoeja, Gurtha in Vambe odjezdil navkreber proti gradu, ki je stal v slikovito lepem kraju. Grad je bil prav za prav orjaški stolp, ki ga je okrožalo šest manjših stolpov.

Z grajskih stolpov je vihrala velika črna zastava, ki je vsem in vsakomur oznanjala, da je umrl grajski gospod, ki bo pokopan. Okoli gra'ja je že taberila velika množica ljudstva. V tistih časih namreč na pogreb niso prihajali le povabljeni, marveč je lahko prišel vsakdo, kogar je veselilo. Vsak pogrebec pa je bil lahko prepričan, da bo tudi dobro postrežen. Ker pa je umrl bil kraljevega rodu, je vsakdo vedel, da bo postrežba še toliko boljša, zaradi česar se je prav za prav zbrala vsa okolica od blizu in daleč.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokratna, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Gospodična
večja knjigovodstva, blagajniških poslov in strojepisja — saldakontistka želi premeniti službo. — Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Vestina in točna« št. 11378 (a)

Službo dode

Krojaškega pomočnika
izurjenega v velikih krojaških delavnicah. Mesto stalno. Anton Stanovnik, Vrhnika. (b)

Ključavničarski pomočnik
priden in izurjen, se takoj sprejme. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 11386.

Vajenci

14 leten fant
z dvema razredoma gimnazije, se želi izučiti ključavničarske ali mehanične obrti ali pa za elektrotehniko. Naslov v upravi »Slov.« pod 11327

Švicarska sirarna
išče mojstra s prakso za izdelavo ementalkega sira. Prijave je poslati na »Švicarska Sirarna« v Somboru. (b)

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 20. julija: 12 Vsakemu nekaj (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Kvarter Stritar poje narodne pesmi, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek — 14 Napovedi — 18 Poskočnice (plošče) — 18.40 O pomenu častništva (g. prof. France Vodnik) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Zivljenje in delo dr. Božidara Petranovića (A. Vencelides, ključevnik, Zagreb) — 19.50 Nekaj Dvorakovih orkestralnih skladb (plošče) — 20.20 Klavirska ura, Josip Prohazka — 21 Praski učiteljski zbor (plošče) — 21.20 Cimermanov kvartet — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Prepos lahke glasbe iz nebotičnika.

Dragi programi

Sreda, 20. julija: Beograd: 20 Različne pesmi, 20.20 Zab. program, 21.30 Plošče — Zagreb: 20 Plošče po želji, 22.20 Ples. gl. — Varšava: 21.30 Chopinov večer, 22 Schubert na ploščah — Praga: 20.55 Koncert češke filharmonije — Milan: 20.30 Pestra gl., 21 Koncert godbe na pihala, 22 Koncert violončela, 23.15 Ples. gl. — Rim: 21 Pester konc., 22.15 Koncert pevskega zbora, 23.15 Ples. gl. — Budimpešta: 21.45 Radio-koncert, 23.10 Cig. ork. — Dunaj: 20.10 Tovarš. kje si!, 21 Simfonični orkester, 22.30 Pestra gl. — München: 19.15 Pestra gl., 21 Augsburg: Zvočna slika, 22.30 Augsburg: Zab. konc., 24 Igra mali Rad. orkester.

Pomočnika
za fino pohištvo sprejme Avgust Černe. Zgor. Siska 83, Vodnikova c.

Železo-strugarje
oročnicarje, zakovalce in kotlarje potrebuje Prva jugoslovanska tovorna vagonov v Slav. Brodu.

Večje industr. podjetje
v Kranju išče za nadzorovanje obratnih ključavničarjev energičnega mojstra oz. predelavca — starega okrog 40 let. — Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Kranj« št. 11361 (b)

Zasluzek

Krajevni posel
dobičkanosen, se odda. — Kavcija zaželjena! Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Promet« št. 11378.

Zastopnik
išče hiše tekstilne stroke, ki bi jih zastopal proti proviziji. Potuje z lastnim avtom. — Dopise prositi na: Franjo Lechner, Vinkovci. (z)

Pohištvo

Velika zaloga
kvalitetnega pohištva! — Spalnica orehova, 13 komadov, popolnoma vezana, 7.500 din. 5-letna garancija! Uradnikom tudi na obroke. Malenšek, Celovška cesta 258. (s)

SOBE

ODDAJO:
Prázno sobo
s posebnim vzhodom, oddam v Pražakovi ulici. — Vprašati pri Bon-Bon — Miklošičeva cesta 30. (s)

Pozor tapetniki!

Gradl za madrace, blago za prevleke pohištva, vse vrste žimo — dobite po posebno znižanih cenah v veliki izbiri pri

F. I. Goričar

Ljubljana, Sv. Petra cesta 30

V mirnem kraju

na Gorenjskem, v bližini železn. postaje, se išče za daljšo dobo za 2 osebi popolna oskrba. Ponudbe s ceno v upravo »Slov.« pod šifro »Letovanje«.

Kupimo

Maline kupim
do 2 vagona ali manj. — Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Denar lahko naprejš« št. 11252. (k)

Dobavo 35 kub. m drv
razpisuje upravni odbor Oražnovske dijaške ustanove. Pogoji so na vpogled pri hišniku v Wolfovi ul. št. 12. (k)

Razno

Mize, vsakovrstne stole
od 18 din dalje po najnižjih cenah izdeluje in renovira oprav. Josip Zorman, Breg 14.

Parkete

vseh vrst izdeluje in dobavlja po nizki ceni Leo Paulin, tovarna parketov in furnirja, parna žaga, pošta Straza pri Novem mestu.

Prodamo

Ajdo za seme
sivo in črno nudi Sever et Komp., Ljubljana. (l)

Cvetlični med
domač, zdravilni, nudi najceneje J. Menart — Domžale. (l)

Parketni odpadki
popolnoma suhi, so najcenejše kurivo. — Ivan Šiška, tovarna parketov, Metelkova 4, tel. 22-44.

Kislo zelje
novo, prvovrstno, in domač malinovec, vsako množino — dobavlja po konkurenčni ceni Homan, Sv. Petra c. 81. Tel. 35-39

Za potovanje potrebujete
kovčuge, nahrbtnike, aktove, kopalne torbice — itd. Dobite jih v veliki izbiri pri Ivan KRAVOS, Maribor, Aleksandrova 13

VINA

Za teško delo je močno vino! Dobite ga najlažje v **Centralni vinarni v Ljubljani** TELEFON STEV. 25-73

Sveže slive, hruške
spingle kg 3.25—3.75 din franko voznina, razpošilja košare 45 kg — G. Drechsler, Tuzla. (l)

Dimniška vratca
patentirana iz armiranega betona, neogorljiva in neizlomljiva, — lahka za vgraditi, dobavlja ES EM Be, Ljubljana — Domo-branska 1, dvorišče — po din 16 za komad. (l)

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Ne-botičnika«.

TEL. 2951
DRVA PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CESTA

Posedstva

Parcela
skupno ali razparcelirana, v izmeri ca. 8000 m², napredaj. Lega ob novi državni in banovinski cesti. Pogoji ugodni. Električna, vodovod poleg. Polizve se: Vižmarje 100.

V Brežicah in okolici
so napredaj hiše, krasna stavbnišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposestva. — Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Denar

HRANILNE KNJIZICE
3 ODS. OBVEZNICE
VREDNOSTNE PAPIRJE
VOJNO ŠKODO
vnovčuje
po najvišji ceni in proti takojšnjemu izplačilu
Koncesionirana trgovska agencija za bančne posle
AL. PLANINŠEK
LJUBLJANA
Beethovnova 14 — Tel. 35-10

Bančno kom.
zavod - Maribor
Aleksandrova cesta št. 40
kupi takoj in plača najbolje
HRANILNE KNJIZICE
bank in hranilne
VREDNOSTNE PAPIRJE
3/4 obveznice, bone ter srečke, delnice itd.
VALUTE VSEH DRZAV
PRODAJA SREČK
državne razr. loterije.

Čitajte in širite
»Slovenca«

»Učinek HRANE ZA KOŽO z BIOCELOM je bil čudovit«

Že po nekaj dneh sem opazila, da male brazde in gube izginejo. V nekaj tednih sem bila videti za 10 let mlajša. »Biocele« — mi je dejal neki zdravnik — je odkritje znamenitega profesorja dunajskega vseučilišča, ter je zdaj v vsaki tubi rožnate kreme Tokalon. Uporabljajte to kremo vsako noč, belo kremo Tokalon pa zjutraj. S tem boste dosegli, da bo blesta, uvenela polt zasjala v novi živahnosti, koža pa bo postala jasna, sveža in čvrsta ter rešena vseh gub in peg.

širite katoliško časopisje!

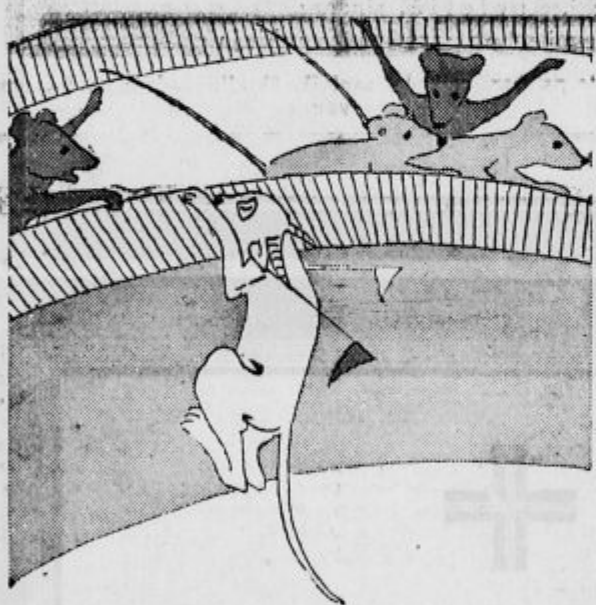
KOLESA znamke „AXO“

v prvovrstni kvaliteti in lepi izdelavi kupite ugodno pri
H. SUTTNER
LJUBLJANA, Aleksandrova 6
Zahtevajte brezpla. cenik! Ugodni plačilni pogoji!

Zahvala
Vsem, ki ste našo nepozabno mamico, staro mamico in taščo, gospo
Marijo Topolovšek
spremili na njeni zadnji poti in vsem darovalcem cvetja — iskrena hvala.
Celje, Kranj, Zagreb, Sydney
dne 19. julija 1938
Oražem — Gril — Pogačič

Konči Ahačič:

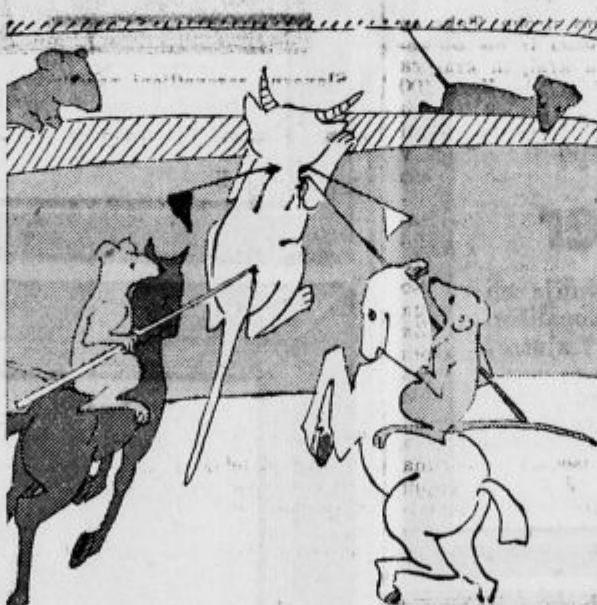
Trije tički

»Preč!«

Preč! K salami nikdar več! le to misel še zmore uboga, lačna, preplašena in izmučena Maca. In že zbeži k ogradi in že se zaleti in skoči visoko, visoko — skoraj med občinstvo. Hej! to so zbežali in zavreščali gledalci!

»Jo!«

Še korak z napetimi kremplji po zidu in bila bi rešena. Tedaj pa — jo! — pridrve suličarji in zasade svoja kopja v ubogo Maco, tako da v groznih bolečinah omahne in pade nazaj v pesčeni prostor.

Stefan Zeromski:

19

Zvesta reka

Tedaj pa je slišal na hodniku veselo vzklikanje gospodične in takoj nato videl v leščerbinah svetlobi, ki je prihajala v dvorano, svojo varuhinjo, da se je obesila visokemu, staremu človeku za vrat ter se zibala v njegovem naročju. Njun poljub je bil nem, veličasten in neskončen. Ko je došlec spustil slednjič gospodično Mijo na tla, je ugledal Odrowaž njegov obraz. Bil je visok človek s sivimi brkami, v kožuhi in kučmi iz ovčje kože ter v visokih škornjih. Knez se je spomnil, da je to najbrž njen oče. Stari Brynicki je bil se ves zasnežen, lasje pa so se mu lepili v ledene pramene. Gledal je hčer. Nekaj je šepetal njej ali samemu sebi, jo božal po glavi z roko, s katere si niti ni utegnil sleči rokavice na en prst. Svetloba leščerbe je padla v notranjost spalne sobice. Starec se je ozrl tja, zapazil hipoma človeka v postelji svoje hčere, se silno začudil in pokazal z roko tja. Gospodična Salomeja mu je pričela brž, kar na dušek praviti ranjenčevo zgodbo, da je prišel iz malograjske bitke in sploh vse, kar se je zgodilo potem, kakšne preiskave so bile na dvorcu in kako se je peljala v mesto.

Stari Brynicki je poslušal čemerno, nezaprano in nestrpno. Med njenim pripovedovanjem je stopil v spalnico in začel je kučmo, dvignil leščerbo kvišku in snel brezobzirno gledati ranjenca, ki se je dvignil na komolec in z dobrotnim nasmehom pozdravil očeta svoje varuhinje.

»Kje ste dobili te rane, tovariš?« ga je vprašal starec.

»Pri Malogrošču«

»Tam je dobro potipal naš odlični rojak Dobrowolski Golubova in Čengjera. Hudo je moralo biti tam.«

»O, da!«
»Pa so tako težke rane, da jim je treba za zdravljenje dekliške ostelje?«

»Gospodična Salomeja je bila tako ljubezniva, pa me je spravila semkaj ob mojem prihod.«

»Kakšne rane pa imate? Spoznam se nekoliko v tej zadevi. Morda bi vam jaz lahko kaj pomagal ali nasvetoval.«
Brez pardona je odkril oedejo in začel pregledovati rane na glavi, pod očesom, na plečih, prsih, stegnu... Toda ogledoval ni ran z namenom, da bi kaj svetoval, nego največ zato, da se prepriča, ali je resnica vse to, kar mu je pravil. Rane niso ganile starega vojaka. Priporočil je nekaj med zobmi, naj daje na rane, zaradi krogla je menil, da jo je treba iskati neprenehoma, in sicer tako, da stiska mesta krog rane; to pa opravlja lahko ranjenec sam... In končal je s tem:

»Toda če vas zasačijo tukaj, ne bodo le požgali, kar je še ostalo, tudi vam ne ostanejo dolžni. Morda bi bilo bolje, da se odpravite zdraviti v gozd. Smrečina izvleči mrlzico. In če se spi v blatu, se brž celijo take rane od strele. In krogla bi prilezla prej na dan, ker jo zemlja vleče nase.«

»Sam si želim tega. Samo da bi mogel stopiti na noge in iti!«

Brynicki se je spustil na divan in se zagledal v gosta s svojimi krvavimi očmi. Gospodična Salomeja je sedla k njegovim nogam in mu začela poljubljati roke, ga božati in gladiti po nogah, usnjatih pasovih in oguljenem, od snega in blata zamazanem plašču.

»Škornji mi zijajo! Čisto puščajo vodo! Ščepan naj mi poišče druge čepave niso kdo ve kaj prida, boljji pa bodo vsekakor. Pa dobro naj jih namaže z lojem.«

»Z lojem,« je šepnila žalostno.

»Ali ga ni?«

»Niti koščka.«

»No, to je slabo, obujem pa kar tako suhe. Koliko tednov že nosim isto perilo! Otrk, pošči mi srajel! Kakršne so, so, vzamem jih s seboj! Preoblečem se — pa hajdi!«

»Ali zopet?«

»Kaj pa drugega, — ptička moja mala!«

»Ah, Bože!«

»Slabo nam gre, golobica... Hudi čas! so prišli nad nas. Hujši še pridejo... Tudi to bomo prestali! Že hujši so bili... Tam v Sibiriji... Toda to ni nič! Pokonci glave!«

»Toliko časa čakam, gledam, hrepenim!«

»Prav toliko, dušica, kot jaz za teboj! Ko je krenila naša četa v to stran, sem se kar tresel. Bili smo pri samostanu svete Katarine, ko je bilo rečeno, da pojdemo v samsonovske gozdove. Šli smo na Kostomlote, Strawšyn... Tedaj nisem zdržal več. Spodbodel sem konja — in evo me!«

Vstopil je Ščepan. Veleli so mu, naj prinese visoke škornje. Pa se je zagledal v obraz gospoda Brynickega. Gledal ga je, ko da ga vidi sedaj prikrat, dasi sta preživela na tem svetu že precej let skupaj.

»Kaj me gledaš tako?« povzame stari upravitelj. »Le skrben bodi in se briga za hišo!«

»Saj se tudi. Samo da bi se imel za kaj.«

»Še vedno je nekaj ostalo.«

»Zdi se mi, da bodo kmalu orali po tem kraju.«

»Morda bodo. Le to se še ne ve — kdo. Ti samo čakaj!«

»Bogme da čakam. Škoda, da sem ostal tako sam.«

»Ne modruj, to ni tvoja stvar. Ali sem ti storil kdaj kaj slabega?«

»Vi, bogme, ne. Pa drugi.«

»Daj, skuhaj malo juhe, pa košček peče-nega prinesi.«

Stari kuhar žalostno vzdihne.

»Glejte, tak kuhar sem, da, kuhar... Ali bo to že kdaj prenehalo?«

»Nič ne jadikuj! — Bo že jenjalo,« reče Brynicki trdo.

»Milostive gospode tudi ni. Pa imate kako vesti o njih?«

»Ničesar ne vem. Po gozdovih buče le smreke, vesti in novic pa izveš tam prebito malo.«

Brynicki pomiga Ščepanu s prstom, in stopila sta na hodnik, kjer je začel upravitelj glasno na uho šepetajoče izpraševati kuharja:

»Kdo je ta, ki leži tam v postelji?«

»Vrag vedi, gospodična mu pravi knez.«

»To mi niti ne diši, niti ne smrdi. Morda jo kak prevejanec?«

»Po očeh bi ga ne sodil za lopova.«

»Slišiš... Veš, še nekaj bi te vprašal?«

»Vem.«

»Torej kako?«

»Zdi se mi, da je vse v redu.«

»Tri sto vragov, govori resnice!«

»Saj to nič ne hasni, če sta se že sporazumela. Če jo vleče za takimle, pa naj kdo pomaga? Ampak meni se zdi tako, da se ni še nič splelo. Saj vam leži vedno kot klada... Pri-mojver, težak je ko mrcina, kadar ga prenašajo v hlev; gorji je ko mlad konj!«

»Ščepan!«

»A?«

»Pazi mi na otroka.« Je zastokal stari upravitelj kuharju na uho.

»Imam jo vedno v očeh, tudi brez vaše prošnje.«

»Če ona sama — Bog ji bodi milosten! Če pa opaziš, da jo hoče pridobiti s silo ali zvijačo, pa sezi po kolu in ga opali po glavi! Ne vprašuj! Ko da mlatiš z mojo roko!«

»Že prav!«

Za vlaganje

kis, špirit, žganje, rum pri

Jakob Perhavec
MARIBOR, Gosposka ulica 9
Telefon 25-80

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je naš ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric, itd., gospod

Anton Peterlin

posestnik

danes, dne 19. julija, ob 7 po dolgi in mučni bolezni v starosti 67 let, previden s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega bo v četrtek, dne 21. julija ob pol 8 zjutraj iz hiše žalosti Preserje št. 5, na farno pokopališče na Homec. — Molite za njega!

Preserje, dne 19. julija 1938

Franciška Peterlin, soproga; Franc, Alojzij, Lovro, sinovi; Ana, Marija, Julijana, Antonija, Klotilda, hčere in ostalo sorodstvo

Brez posebnega obvestila.

Josip Koder, eden izmed članov zloglasne Pintaričeve roparske tolpe. Banovina je razpisala nagrado 3000 din za tistega, ki bi se ga mu posrečilo izslediti

KOLESA

najnovjši letošnji modeli
v največji izbi napredaj

po neverjetno nizkih
cenah

Nova trgovina

Ljubljana - Tyrševa cesta 36
(nasproti Gospodarske zveze)

Transformator 400 KVA

5000 V × 380 × 220 hlajenje z oljem fabrikat tt. Siemens-Schuckert v dobrem stanju se ugodno proda. — Ponudbe na INTERREKLAM d. d., Zagreb, Masarykova 28 pod št. 107/B-39.

Zahvala

Ob prerani izgubi naše nad vse ljubljene soproge, mame, stare mame, sestre, sestrične, tašče, svakinje in tete, gospe

Ivanke Zupančič roj. Breskvar

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so v težkih urah sočustvovali z nami, položili na njeno krsto toliko vencev in cvetja ter jo v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti. Maša zadušnica bo brana v četrtek, 21. t. m. ob 7 zjutraj v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Ljubljana, dne 19. julija 1938

Zalujoči ostali

STROJI

"FORTUNA"

Elektro univerzalni stroj v vsako delavnico! Din 6.800.

Mizarski mojster Štibelj, Celje, piše: S hvaležnostjo javljam Vam, da izdelujem vsa stavbena in pohištvena dela na "Fortuni". Toka porabim približno samo za Din 20—mesečno. — Ta stroj vsakemu kolegu najtopleje priporočam.

PETER ANGELO!
LJUBLJANA - TYRŠEVA C. 36

Odbor hranil. in posojilnice na Homecu

naznanja žalostno vest, da je dne 19. julija 1938 umrl od ustanovitve hranil. in pos. odbornik in soustanovitelj, gospod

Anton Peterlin

posestnik v Preserjah

Ohranili ga bomo za njegovo zvesto in požrtvovalno delo v najlepšem spominu!

Homec, dne 19. julija 1938

Odbor

Vsemogočni je poklical k Sebi po daljšem mukopolnem trpljenju našo drago ženo, zlato mamico, hčerko, sestro, teto, svakinjo itd., gospo

Anico Finžgar roj. Cepuder

Blago pokojnico bomo izročili materi zemlji v četrtek, dne 21. julija ob pol 17, izpred mrtvašnice mestnega pokopališča na magdalensko pokopališče. Sveta maša zadušnica bo darovana v petek, dne 22. julija 1938 ob 7 zjutraj v mestni in stolni župni cerkvi.

Maribor — Ljubljana, dne 19. julija 1938

Zalujoči ostali

Usojeno je bilo, da je Vsemogočni poklical k Sebi ljubljeno, dobro ženko in mater, gospo

Jožico Battelino

soprogo stavbenika

Pogreb nepozabne bo v četrtek, dne 21. julija ob 4 popoldne izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta 9) na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Celje, Maribor, Muhus, dne 19. julija 1938.

Zalujoči:

Angelo, soprog; Mitko in Boško, sinčka in ostalo sorodstvo Battelino, Stanonik.

Dotrpela je moja predobra, skrbna mama, gospa

Slavka Šavnik
roj. Kavčič

vdova lekarnarja

Nepozabno pokojnico bomo spremili na njeni poslednji poti v sredo, dne 20. julija ob 17 iz domače hiše na farno pokopališče v Kranju.

Prosimo tihega sožalja.

Kranj, dne 19. julija 1938.

Sin Bogdan in ostalo sorodstvo

Brez posebnega obvestila.